

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Politické strany a jejich činnost na místní a regionální úrovni (v prostředí města
Plzně)

Předkládá: Bc. Regina Divišová

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Lukáš Valeš, Ph.D.

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Regina DIVIŠOVÁ**
Osobní číslo: **R16N0009P**
Studijní program: **N6807 Veřejná správa**
Studijní obor: **Veřejná správa**
Název tématu: **Politické strany a jejich činnost na místní a regionální úrovni
(v prostředí města Plzně)**
Zadávající katedra: **Katedra veřejné správy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Diplomová práce se zabývá systémem politických stran a jejich činností na místní a regionální úrovni. Diplomantka se seznámí se systémem politických stran a hnutí, v rámci práce bude popsána činnost politických stran a hnutí z jejich vnitřního pohledu a také z hlediska jejich činnosti směrem k občanům. Město Plzeň bylo vybráno pro svoji zajímavost z hlediska samosprávného uspořádání - Plzeň je statutární územně členěné město a zároveň je město krajské, politické strany a hnutí tady působí na 3 úrovních - na městských obvodech, na městě a na krajské úrovni. Cílem práce je zmapovat činnost politických stran a hnutí na všech úrovních v Plzni.

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce: **cca 60 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

viz zvláštní seznam

Vedoucí diplomové práce:

Doc. PhDr. Lukáš Valeš, Ph.D.

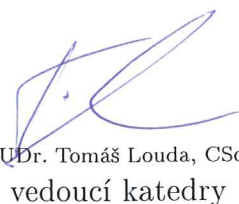
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2017**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2018**

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. července 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Politické strany a jejich činnost na místní a regionální úrovni (v prostředí města Plzně)“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni dne 24. března 2018

.....

Poděkování

Ráda bych na tomto místě poděkovala svému vedoucímu diplomové práce doc. PhDr. Lukáši Valešovi, Ph.D. za vedení, trpělivost, ochotu, cenné připomínky a odborné rady v průběhu zpracování diplomové práce.

V Plzni dne 24. března 2018

.....

OBSAH

1.	Úvod	1
2.	Politická strana	2
3.	Město Plzeň	4
3.1	Historický vývoj samosprávy	4
3.2	Historický vývoj Plzně	11
4.	Politické strany a hnutí v Plzni	15
4.1	Plzeňský kraj	16
4.2	Statutární město Plzeň	19
4.3	Městský obvod Plzeň 1	29
4.4	Městský obvod Plzeň 2-Slovany	30
4.5	Městský obvod Plzeň 3	31
4.6	Městský obvod Plzeň 4	32
4.7	Městský obvod Plzeň 5-Křimice	33
4.8	Městský obvod Plzeň 6-Litice	33
4.9	Městský obvod Plzeň 7-Radčice	34
4.10	Městský obvod Plzeň 8-Černice	34
4.11	Městský obvod Plzeň 9-Malesice	35
4.12	Městský obvod Plzeň-Lhota	36
5.	Činnost politických stran	37
5.1	Činnost politických stran navenek vůči občanům	37
5.2	Vnitřní činnost politických stran	38
5.3	Činnost politických stran v orgánech samospráv	40
6.	Průzkumy	42
6.1	Průzkum zaměřený na politické strany	42
6.2	Průzkum zaměřený na občany	45
7.	Závěr	58
8.	Resumé	59
9.	Seznam použitých zkratk	61
10.	Seznam použitých zdrojů	62

*„Chce-li se někdo stát politikem,
musí mít schopnost předpovídat,
co se bude dít zítra, příští týden, příští měsíc anebo příští rok...
A potom schopnost vysvětlit, proč k tomu nedošlo.“*

*Sir Winston Churchill
britský politik
laureát Nobelovy ceny za literaturu*

1. ÚVOD

Tématem této diplomové práce jsou politické strany a jejich činnost na místní a regionální úrovni. Vzhledem k tomu, že Plzeň je z místního hlediska zajímavá tím, že je to krajské město a zároveň územně členěné statutární město s plně funkčními městskými obvody - politické strany zde působí na 3 úrovních (na městských obvodech, na městě a na krajské úrovni), bylo diplomantkou vybráno jako území, na němž bude zkoumat činnost politických stran. A zároveň také to, jak se jejich činnost projevuje vůči občanům a jak tuto činnost politických stran vnímají. Diplomantka se seznámí se systémem politických stran a hnutí, v rámci práce bude popsána činnost politických stran a hnutí z jejich vnitřního pohledu a také z hlediska jejich činnosti směrem k občanům. Cílem práce je zmapovat činnost politických stran a hnutí.

Aby bylo možno hovořit o činnosti stran, je třeba se pokusit nalézt vymezení pojmu politická strana či hnutí, čemuž je věnována první část diplomové práce.

Druhá část diplomové práce bude věnována krátkému popisu vývoje města Plzně, ze kterého bude vycházet hodnocení činnosti s ohledem na území města a městských obvodů. Pozornost bude věnována také komunální politice, obecní a krajské samosprávě.

Ve třetí části diplomantka zmapuje aktuální složení Zastupitelstva Plzeňského kraje, Zastupitelstva města Plzně a zastupitelstev městských obvodů Plzeň 1 – 10, a také koalice, které byly uzavřeny na jednotlivých úrovních samosprávy, a z těchto koalic vzniklé rady. Součástí bude také krátký historický exkurz do výsledků komunálních a krajských voleb od roku 1990, respektive od roku 2000.

Činnost jednotlivých politických stran a hnutí v Plzni bude předmětem čtvrté části diplomové práce a to už plně s ohledem na výkon komunální politiky v jednotlivých zastupitelstvech, který je nedílnou součástí činnosti politických stran.

Jako součást zpracování této diplomové práce provede diplomantka průzkum mezi občany ve věci jejich informovanosti ohledně politických stran. Dále provede průzkum mezi politickými stranami a hnutími ve věci jejich přímé činnosti směrem k občanům. Výsledky těchto průzkumů diplomantka v závěru práce vyhodnotí.

2. POLITICKÁ STRANA

Úvodem je potřeba konstatovat, že neexistuje jednoznačná definice politické strany, ač se jedná o obecně známý a často používaný pojem, a není sporu o tom, že politické strany jsou klíčovými aktéry veřejného a politického života. Jak uvádí M. Novák, historicky byly politické strany (či jejich předchůdci) definovány jako:

„sdružení prosazující určité názory, ideály, zkrátka ideologický projekt“,

„sdružení lidí, vyznávajících stejné učení“,

„organizovaný celek lidí, kteří se sdružují k společnému dílu v národním zájmu podle zvláštního principu, na němž se shodli“,

„seskupení určené k účasti na politickém životě, k částečnému nebo úplnému dobytí moci a prosazení myšlenek a zájmů svých členů“,

když poslední dvě definice již nejsou nepodobné dnešnímu principu politických stran a hnutí.¹

Definici politických stran uvádí také G. Sartori: *„Strana je jakákoli politická skupina identifikovaná pomocí oficiálního názvu, která se představuje ve volbách a je schopna umístit své kandidáty prostřednictvím voleb (svobodných nebo ne) do veřejných úřadů“.*²

Obecně lze tedy říci, že se jedná o skupinu lidí, jejichž cílem je získat moc, tuto moc vykonávat nebo se na jejím výkonu alespoň podílet a udržet si ji. O získání takové moci

¹ NOVÁK, Miroslav. *Systémy politických stran*. 1. vydání Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 1997. s. 19 a 20

² SARTORI, Giovanni. *Strany a stranické systémy*. 1. vydání. Překlad: Kohoutek, Jiří a Tomáš, Petr. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005. s. 72

obvykle politické strany bojují ve volbách. To vše na rozdíl od nátlakových skupin, které neusilují o získání moci jako takové, ale vystačí si s ovlivňováním představitelů moci.³

M. Novák považuje za tradiční určení politických stran definici Josepha La Palombary a Myrona Weinaera, která vychází ze čtyř kritérií:

- 1) *je to trvalá organizace, tj. organizace, která pravděpodobně přežije své současné vůdce*
- 2) *dobře řízená a zjevně trvalá místní organizace, udržující pravidelné a rozmanité vztahy v celostátním měřítku*
- 3) *rozhodná vůle celostátních a místních vůdců organizace dosáhnout a vykonávat moc, ať už sami nebo s jinými, nikoliv pouze moc ovlivňovat*
- 4) *snaha vyvolávat lidovou podporu ve volbách nebo jiným způsobem*⁴

Pomocí těchto kritérií lze odlišit politické strany od pouhých parlamentních klubů nebo nátlakových skupin (je ovšem vhodné na tomto místě poznamenat, že tato kritéria již vůbec neobsahují prosazování idejí a ideálů, a toto kritérium k nim lze dle M. Nováka ještě přidat, obzvláště v případě kontinentálních stran).^{5 6}

V prostředí našeho právního řádu se o politických stranách hovoří v ústavním zákonu č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v čl. 5, který konstatuje, že „*Politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů*“.⁷

Dále pak upravuje vznik, činnost i zrušení politických stran zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, ovšem ani ten nepřináší přesnou definici, pouze v § 1 odst. 1 uvádí, že „*občané mají právo se sdružovat v politických stranách a v politických hnutích (dále jen "strany a hnutí")*“. Výkon

³ NOVÁK, Miroslav. *Systémy politických stran*. 1. vydání Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 1997. s. 19 a 20

⁴ NOVÁK, Miroslav. *Úvod do studia politiky*. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. s. 500

⁵ NOVÁK, Miroslav. *Úvod do studia politiky*. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. s. 500

⁶ NOVÁK, Miroslav. *Systémy politických stran*. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 1997. s. 22 až 25

⁷ ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

tohoto práva slouží občanům k jejich účasti na politickém životě společnosti, zejména na vytváření zákonodárných sborů a orgánů vyšších územních samosprávných celků a orgánů místní samosprávy.“⁸ Zákon dále stanoví, že členem politické strany či hnutí může být jen fyzická osoba starší 18 let. Dále zákon řeší víceméně formální záležitosti stran vzniku, fungování a zániku politických stran. Na tomto místě je třeba zmínit, že jednou z formálně upravených záležitostí je i zrušení či pozastavení činnosti politické strany. Doposud Ústavní soud České republiky řešil zrušení politické strany jen v souvislosti s rozpuštěním Dělnické strany, která podala k Ústavnímu soudu návrh na zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2010, čj. Pst 1/2009 – 348, kterým byla tato strana rozpuštěna, ale Ústavní soud návrh jako zjevně nedůvodný⁹. V souvislosti se zákonem řešil dále návrhy na zrušení části ustanovení zákona s tím, že jednou návrh na zrušení části zákona odmítl a dvakrát část zákona zrušil.^{10 11}

3. MĚSTO PLZEŇ

Město Plzeň je statutární územně členěné město. Je členěno na 10 městských obvodů. Je také sídelním městem Plzeňského kraje.¹²

3.1 Historický vývoj samosprávy

Z dostupných zdrojů si diplomantka vybrala jako zdroj pro historický náhled knihu doc. JUDr. Martina Kopeckého, CSc. Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva. Jak uvádí M. Kopecký, počátek vývoje právní úpravy územní samosprávy na území České republiky řadíme do poloviny 19. století, kdy po roce 1848 přišlo revoluční období,

⁸ zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

⁹ Ústavní soud České republiky: *Ústavní soud* [online]. 2015 © Ústavní soud, Joštova 8, Brno, Česká republika [cit. 19. 3. 2018]. Dostupné z

<https://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=66272&pos=37&cnt=58&typ=result>

¹⁰ zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ Ústavní soud České republiky: *Ústavní soud* [online]. 2015 © Ústavní soud, Joštova 8, Brno, Česká republika [cit. 19. 3. 2018]. Dostupné z <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-77-06> ;

<http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=PI-42-2000> ;

¹² POZN.: Standardně užívaný pojem je krajské město, které však nemá oporu v zákoně. Ústavní zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, definuje kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky, názvem, sídlem a okresy, které jeho území vymezují.

zrušení nevolnictví a roboty a došlo k zakotvení svobodného postavení občanů, kteří se mohli podílet na územní samosprávě, když samospráva představuje určitou formu veřejné správy odlišné od správy státní a je to určitý protipól k té centrální státní moci. První formulace o obecní samosprávě byla v oktrojované Pillersdorfově ústavě z dubna roku 1848, která počítala s tím, že vzniknou obecní zřízení, které upraví určité samostatné činnosti v rámci obcí. Návrh Kroměřížské ústavy z roku 1848, který ve dvou paragrafech počítal s tím, že bude přijata zákonná úprava postavení obcí, které budou mít některá nezcizitelná práva (rozhodování o přijetí do obecního svazku, výkon místní policie ...). Kroměřížská ústava však zůstala v rovině návrhu a nebyla nikdy přijata.

V roce 1849 byl vydán Prozatímní zákon obecní (také Stadionovo prozatímní obecní zřízení), vyhlášen jako císařský patent č. 170/1849 ř. z., první zákon o obcích, který definoval svobodnou obec, s dělením působnosti obecních celků na přirozenou a přenesenou. Úprava proběhla v roce 1859, zákon však nenabyl účinnosti (s výjimkou domovského práva).

V roce 1862 byl vydán Rámcový říšský zákon obecní (přijat formou císařského patentu, byl přijat pro celé habsburské země jako jediný v historii – jediný obecný zákon, který platil pro území ČR ale i Slovenska), na nějž navazovala obecní zřízení Čech, Moravy a Slezska (pro každou zemi samostatně, pro Čechy v roce 1862¹³). Zřízení vycházela ze stejného základu, byla postavena na stejných principech a lišila se v podrobnostech.

Při vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo ke zrušení zemí, resp. země pozbyly svou zákonodárnou a správní moc a v roce 1920 byl přijat zákon 126/1920 Sb. o zřízení župních a okresních úřadů v republice Československé, který měl významně změnit obecní zřízení (měly být zrušeny země a území celé republiky mělo být rozděleno do celkem 21 žup), ale s výjimkou Slovenska nenabyl účinnosti.

V období 1. republiky byl dále přijat zákon 125/1927 Sb. z. a n., o organizaci politické správy, který byl formálně novelou župního zákona, ale byl v podstatě o něčem jiném (vytvořil 4 země, zřídil okresy, v nichž se spojovala funkce státní tak i funkce samosprávná, v těchto zemích i okresech působila zastupitelstva, částečně volena obyvatelstvem a částečně volena vyšším státním orgánem – země i okresy měly centralizační význam, silnější moc měly ty státní).

¹³ Pozn.: byly to organizační zákony o obcích, které přetrvaly v platnosti do roku 1948, do té doby nebyly formálně zrušeny, fakticky ale poté zanikly, tyto zákony upravovaly postavení obcí, ovšem obce nepředstavovaly jediný samosprávný stupeň, který byl. V Čechách existovaly ještě zastupitelské okresy, model spočíval v tom, že existovaly dvě linie správy – samosprávná X správa zeměpanská (státní).

V době protektorátu vznikly národní výbory jako nelegální odbojové orgány, staly se realitou a vznikly dvě koncepce:

- Londýnská koncepce (řešení exilové vlády) - vycházela z toho, že výbory by měly být dočasné, které by pak vystřídaly řádné orgány, kompetence národních výborů počítala s tím, že to budou samosprávné orgány;
- Moskevská koncepce (řešení Komunistické strany) - nepočítala s tím, že by výbory byly jen dočasné, ale měly být trvalým základem struktury správy, koncepce počítala s překonáním dělení státní a samosprávné správy a národní výbory měly vykonávat veškerou správu.

Prvním dokumentem o národních výborech byl ústavní dekret 18/1944 vydaný prezidentem s tím, že text byl dohodnut mezi vládou a Komunistickou stranou a počítal s tím, že národní výbory budou místní, okresní a zemské, měly být dočasné, ve věcech výkonu státní správy byly podřízeny vládě.

Vládní nařízení č. 4/1945 Sb. o volbě a pravomoci národních výborů nastolilo legálně národní výbory s tím, že nahradily dřívější orgány veřejné správy, podstatně se projevuje pravidlo o podřízenosti, nižší národní výbor je podřízen vyššímu. Národní výbory zůstaly zachovány i po přijetí ústavy v květnu 1948. Ústavní zákon č. 100/1960 Sb. Ústava Československé socialistické republiky formuloval národní výbory jako orgány státní moci a státní správy. V témže roce byl přijat zákon č. 36/1960 Sb. o územním členění státu, který je ve znění pozdějších předpisů platný dodnes.¹⁴ V roce 1967 byl přijat zákon č. 69/1967 Sb. o národních výborech, který byl platný do roku 1990.

¹⁴ POZN.: zákon změnil správní organizaci, ustanovil obce a vojenské újezdy, okresy a kraje – dodnes tedy máme v České republice dva typy krajů – konkrétně 7 a Prahu dle zákona č. 36/1960 Sb. o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, které slouží pro potřeby státní správy, vedle toho je v České republice Ústavním zákonem č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, zřízeno 14 samosprávných krajů a Prahu.

**Obrázek č. 1 – Mapa České republiky - kraje a okresy dle zákona č. 36/1960 Sb.
o územním členění státu**

15

Po roce 1989 nastala změna a odchýlení se od principů bývalého režimu, což se dotklo i územní správy. První zásah do národních výborů byl – ústavní zákon o odvolání poslanců¹⁶, Zvítězila myšlenka, že se zruší celá soustava národních výborů a správa bude vybudována na jiných principech. Tyto principy se projevily v ústavním zákonu 294/1990¹⁷, kterým byla změněna VII. hlava – místní samospráva s tím, že se obnoví samospráva na úrovni obcí, když zastupitelstvo bude přímo volené a o věcech místní samosprávy rozhodují občané na místních shromážděních, zákon definoval základní charakteristiku obcí, na vyšším stupni samospráva v té době nebyla.

¹⁵ Wikipedie otevřená encyklopedie. *Kraje v Česku*. [online]. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kraje_v_%C4%8Cesku

¹⁶ Ústavní zákon č. 14/1990 Sb. o odvolávání poslanců zastupitelských sborů a volbě nových poslanců národních výborů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ Ústavní zákon č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a kterým se zkracuje volební období národních výborů

Dále byly v roce 1990 schváleny zákony o obcích¹⁸ a o Praze¹⁹, přičemž zákon o Praze řešil některé věci odlišně od obcí, na zbytek se subsidiárně používal zákon o obcích. Na tuto právní úpravu navazoval v roce 1991 zákon o přechodu některých věcí z majetku České republiky²⁰. Až vlastnictví majetku, se kterým mohly obce hospodařit, znamenalo počátek skutečné správy vlastních záležitostí.

Dalším zásadním mezníkem pro vývoj samosprávy v České republice bylo přijetí Ústavy České republiky v roce 1993²¹, když v hlavě první, čl. 8 zaručila samosprávu územních samosprávných celků. V hlavě sedmé pak vymezuje obce a vyšší územně samosprávné celky. Následně v roce 1997 došlo k právní úpravě vyšších samosprávných celků a to schválením Ústavního zákona č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, kterým bylo vytvořeno 14 vyšších územně samosprávných celků – konkrétně 13 krajů a hlavní město Praha. Účinnost zákona byla stanovena 1. 1. 2000.²²

První volby do krajských zastupitelstev se konaly dne 12. 11. 2000.²³ Stejně jako v případě obcí byl na kraje převeden ze státu vybraný majetek tak, aby kraje mohly samostatně hospodařit.²⁴

V roce 2000 bylo přistoupeno k novelizaci právního stavu samosprávy a byly přijaty zákony tuto upravující, konkrétně: zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení) a zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze, které jsou (ve znění pozdějších předpisů) platné a účinné dosud.

¹⁸ Zákon č. 367/1990 Sb. České národní rady o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ Zákon č. 418/1990 Sb. České národní rady o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ Zákon č. 172/1991 Sb. České národní rady o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů

²¹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

²² Ústavní zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

²³ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kz2000/kz?xjazyk=CZ&xdatum=20001112>

²⁴ Zákon č. 157/2000 Sb. o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, ve znění pozdějších předpisů

Obrázek č. 2 – Mapa České republiky - kraje dle Ústavního zákona č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,

25

Vzhledem k tomu, že Plzeň je statutární město, krátce zrekapitulujeme i historii těchto měst.

V principu po celou historii statutárních měst jsou statutární města taková, o kterých to říká zákon. Z roku 1928 byla právní úprava, která stanovila 5 statutárních měst, konkrétně Liberec, Praha, Brno, Olomouc a Opava. Za 2. světové války se staly statutárními městy Ostrava a Plzeň, zatímco Liberec a Opava o tento status byly připraveny. Po roce 1948 byla statutární města zcela zrušena, ale na základě zvláštní organizace národních výborů byla města Praha, Brno, Plzeň, Ostrava, Ústí nad Labem stanovena okresy, které byly po těchto městech pojmenovány, a okres téměř kopíroval území města a nebyly vytvořeny okresní národní výbory, ale městské národní výbory. Městské národní výbory plnily funkci okresních národních výborů, ale byly dvoustupňové, nižším stupněm byly místní nebo obvodní národní

²⁵ Wikipedie otevřená encyklopedie. *Kraje v Česku*. [online]. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kraje_v_%C4%8Cesku

výbory. Z toho vyplývá, že tato města byla svým způsobem územně členěna i před rokem 1989.

Obecní zřízení z roku 1990 se - na rozdíl od předchozí úpravy - na statutární města vztahovala; statutární města byla vyjmenována v zákoně a zákon stanovil, že mohla vzniknout další, pokud vznik navrhl předseda České národní radě a ta město statutárním na návrh určila (k této situaci nikdy nedošlo).

Dnes je stav takový, že statutárním městem je to město, které je v zákoně uvedeno. Statutárních měst je dnes v České republice 25. Máme 2 druhy statutárních měst a to statutární města územně nečleněná a statutární města územně členěná. Územně členěná města jsou členěna buď plně (Brno, Ostrava, Plzeň, Pardubice, Ústí nad Labem), nebo částečně (Opava, Liberec). Územně členěné statutární město přijímá statut, což je obecně závazná vyhláška, kterou přijme zastupitelstvo statutárního města, statutem může zřídit městské obvody nebo části a ve statutu upraví poměry a vztahy mezi městem a obvody nebo částmi.²⁶

Obce a kraje jsou veřejnoprávní korporace, jejichž samospráva je zajištěna ústavním pořádkem České republiky a také Evropskou chartou místní samosprávy²⁷, kde je samospráva definována jako přirozenoprávní institut, který je výrazem práva a schopnosti obyvatelstva spravovat tu část veřejných záležitostí, která patří mezi jeho vlastní. To je dáno zejména místním charakterem, schopností řešit všechny záležitosti občanů efektivněji, hospodárněji a s konkrétními znalostmi místních podmínek.

Také Listina základních práv a svobod v čl. 21 zaručuje právo občanů podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou.²⁸

Základní postavení obcí je vymezeno ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“), konkrétně v hlavě sedmé čl. 99 „Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.“

²⁶ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017

²⁷ Evropská charta místní samosprávy byla ve Štrasburku přijata dne 15. října 1985, v platnost pro Českou republiku vstoupila 1. září 1999. Česká republika se cítí být vázána 13 odstavci uvedenými v čl. 12 odst. 1 Charty. Články, se kterými vyslovila souhlas ČR, jsou více méně deklaratorní povahy a mají svůj odraz v platné právní úpravě ČR. Sdělení č. 181/1999 Sb.

²⁸ Listina základních práv a svobod. In Sběrka zákonů, Česká republika. 1992, roč. 1993, částka 1, usnesení předsednictva České národní rady č. 2

Čl. 100 Ústavy stanoví, že „*Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu.*“

V čl. 101 Ústavy se stanovuje, že „*obec je samostatně spravována zastupitelstvem. Územní samosprávné celky mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu a stát může zasahovat do činnosti, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem*“.

Čl. 104 Ústavy dále stanoví, že „*působnost zastupitelstev může být stanovena jen zákonem a že zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samosprávy, pokud nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu vyššího územního samosprávného celku.*“²⁹

Přesné postavení obcí, jejich orgánů a jejich pravomoci upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) a obdobně u krajů zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.³⁰

3.2 Historický vývoj Plzně

Dnes je Plzeň statutárním územně členěným městem, jež svoje poměry upravuje obecně závaznou vyhláškou statutárního města Plzně č. 8/2001, Statut města, ve znění obecně závazných vyhlášek č. 12/2002, 3/2004, 20/2004, 17/2005, 14/2006, 20/2006, 1/2009, 3/2010, 14/2011, 9/2012, 3/2013, 11/2013, 7/2014, 4/2015, 9/2015, 5/2016 a 5/2017.³¹ (dále jen „Statut města Plzně“). Plzeň se člení na 10 městských obvodů s vlastními orgány samosprávy, konkrétně

1. Plzeň 1 (katastrální území Bolevec a Plzeň - část),
2. Plzeň 2-Slovyany (katastrální území Božkov, Bručná, Hradiště u Plzně, Koterov a Plzeň - část),
3. Plzeň 3 (katastrální území Doudlevec, Plzeň - část, Radobyčice, Skvrňany, Valcha),

²⁹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ POZN.: Na tomto místě diplomantka připomíná, že obdobnou úpravu má také zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů (Praha se nachází ve zvláštním postavení oproti ostatním obcím a krajům). Protože hlavní město Praha není předmětem této diplomové práce, nebude zde již toto podobné postavení řešeno.

³¹ Magistrát města Plzně: *Statut města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 14. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-dokumenty/statut-mesta/statut-mesta-plzne.aspx>

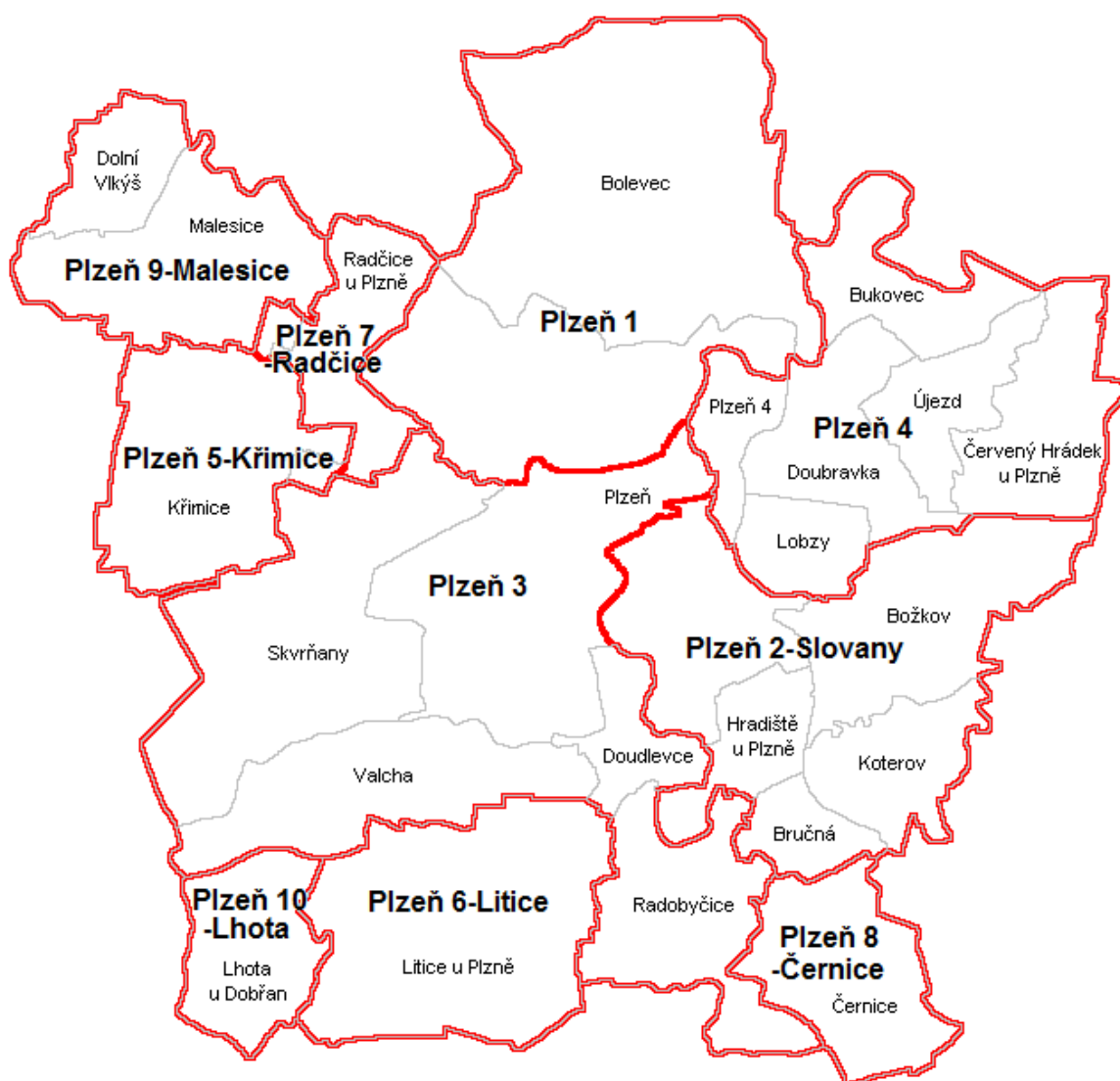
4. Plzeň 4 (katastrální území Bukovec, Červený Hrádek u Plzně, Doubravka, Lobzy, Plzeň 4, Újezd),
5. Plzeň 5-Křimice (katastrální území Křimice),
6. Plzeň 6-Litice (katastrální území Litice u Plzně),
7. Plzeň 7-Radčice (katastrální území Radčice u Plzně),
8. Plzeň 8-Černice (katastrální území Černice),
9. Plzeň 9-Malesice (katastrální území Malesice a katastrální území Dolní Vlkyš),
10. Plzeň 10-Lhota (katastrální území Lhota u Dobřan).³²

Jak je vidět z přehledu, není statutární město Plzeň na městské obvody rozděleno dle katastrálních území, ale naopak – katastrální území Plzeň se rozkládá hned ve třech městských obvodech. A zároveň pět městských obvodů leží na více katastrálních územích. Pro lepší představu o rozčlenění města Plzně přikládá diplomantka mapu, ve které prostřednictvím mapového portálu použila vrstvu městských obvodů a zároveň vrstvu katastrálních území. Z této grafické podoby je rozdělení města patrnější a pochopitelnější. Podklady byly zpracovány prostřednictvím Mapového portálu města Plzně, z nějž byly použity příslušné vrstvy.³³

³² Magistrát města Plzně: *Statut města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-dokumenty/statut-mesta/statut-mesta-plzne.aspx>

³³ SPRÁVA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ MĚSTA PLZNĚ. *Mapový portál města Plzně*. [online]. Správa informačních technologií města Plzně © 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://mapy.plzen.eu/>

Obrázek č. 3 – Členění statutárního města Plzně na městské obvody s hranicemi katastrálních území

34

Nebylo tomu tak vždy. Až v roce 1924 vznikla tzv. „Velká Plzeň“ a to tím, že k Plzni byly připojeny okolní obce Doubravka, Doudlevice, Lobzy a Skvrňany. V roce 1938 přišla Plzeň o Litice, které byly připojeny k Německu. Rok 1942 přinesl připojení dalších obcí k Plzni – konkrétně se jednalo o obce Bolevec, Božkov, Bukovec, Černice, Hradiště, Koterov, Radobyčice, Újezd a v Plzni byl zřízen magistrát. V roce 1970 se k Plzni znovu připojila obec Litice a roku 1976 se podoba (po různých připojování a odpojování okolních obcí) ustálila

³⁴ SPRÁVA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ MĚSTA PLZNĚ. *Správa GIS*. [online]. Správa informačních technologií města Plzně © 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://gis.plzen.eu/uzemnisprava/>

poté, co byly připojeny venkovské obce Černice, Radobyčice, Koterov, Červený Hrádek, Křimice a Radčice. Plzeň se členila na 8 městských obvodů s těmito částmi města:

1. Plzeň 1 (Lochotín, Bolevec, Roudná)
2. Plzeň 2 (Slovany, Božkov, Koterov, Východní předměstí),
3. Plzeň 3 (střed města, Doudlevec, Bory, Skvrňany, Radobyčice, Valcha),
4. Plzeň 4 Doubravka, Bukovec, Červený Hrádek u Plzně, Lobzy, Újezd),
5. Plzeň 5 - Křimice,
6. Plzeň 6 - Litice,
7. Plzeň 7 - Radčice,
8. Plzeň 8 – Černice.³⁵³⁶

Od 1. 1. 2003 se k Plzni připojily obce Malesice a Lhota u Dobřan a to jako devátý a desátý městský obvod.³⁷ Od tohoto data si Plzeň svoji podobu uchovává nezměněnou a to tak, jak je uvedeno výše.

Není ovšem bez zajímavosti, že připojení těchto obcí vzniklo z původní aktivity obce Chrást, která měla zájem se k Plzni připojit. V zájmu o připojení se Malesice a Lhota připojily k Chrástu později. Nicméně zastupitelé Chrástu se rozhodli uspořádat ve věci připojení k Plzni místní referendum (ač to zákon nevyžadoval). Většina hlasujících byla pro připojení, ale

³⁵ Magistrát města Plzně: *Historie města* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.plzen.eu/obcan/o-meste/historie-mesta/po-stopach-historie-mesta/>

³⁶ OPLZNI.EU - Webové stránky o historických i současných zajímavostech města Plzně: *Archiv rubriky: Obce, čtvrti, předměstí*. [online]. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.oplzni.eu/?cat=68>

³⁷ POZN.: Bližší informace jsou uvedeny v Právním předpisu č 11/2002 - Vyhláška statutárního města Plzně č. 11/2002, o vyhlášení dohody o připojení obcí Malesice a Lhota k statutárnímu městu Plzni a o působnosti některých vyhlášek připojovaných obcí

Magistrát města Plzně: *Právní předpisy statutárního města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://vyhlasky.plzen.eu/vyhlaska/81>

Dále usnesení Zastupitelstva města Plzně č. 561 ze dne 3. 10. 2002 o schválení dohody o připojení obcí Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2002&rok_konec=2002&obsahuje_text=&cislo_od=561&cislo_do=561&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

A také usnesení Zastupitelstva města Plzně č. 680 ze dne 12. 12. 2002 o schválení vyhlášky Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2002&rok_konec=2002&cislo_od=680&cislo_do=680&send=Vyhledat

počet hlasujících nebyl dostatečně vysoký k tomu, aby se referendum stalo pro zastupitelstvo obce závazné a Chrást se nakonec k Plzni nepřipojil.³⁸

4. POLITICKÉ STRANY A HNUTÍ V PLZNI

Tato část práce se věnuje popsání složení jednotlivých zastupitelstev tak, jak byla zvolena v posledních volbách. Na jednotlivá zastupitelstva bude navázáno složení rad, z čehož logicky vyplyne informace o uzavřených koalicích. Je potřeba zde zmínit skutečnost, že v Plzni jsou 4 tzv. „velké“ obvody (konkrétně 1 až 4) a 6 tzv. „malých“ obvodů (obvody 5 – 10). V případě velkých obvodů volí zastupitelstvo ze svého středu radu městského obvodu (obdobně jako Zastupitelstvo města Plzně a Zastupitelstvo Plzeňského kraje), zatímco v případě malých obvodů se rada nevolí a její pravomoc vykonává starosta.

Jako zdroj pro informace o složení zastupitelstev používá diplomantka webový portál Českého statistického úřadu www.volby.cz. Ze statistických dat na tomto portálu dostupných se rozhodla použít jako zdroj informací jmenné seznamy zvolených zastupitelů. U jednotlivých zastupitelstev jsou uvedeny odkazy na tyto jmenné seznamy. Vzhledem k tomu, že od voleb již uplynul určitý čas, může se aktuální složení zastupitelstev mírně lišit. Jako příklad uvádím, že pan Václav Chaloupek po zvolení do Senátu Parlamentu České republiky rezignoval na post zastupitele Plzeňského kraje a zastupitele Městského obvodu Plzeň 3, proto ho již v aktuálních seznamech zastupitelů nenajdeme.^{39,40} Také pana Petra Otásku již nenajdeme v aktuálním seznamu zastupitelů Městského obvodu Plzeň 5-Křimice, z důvodu jeho úmrtí⁴¹ apod.

³⁸ NEDVĚD, Jaroslav. *Na sloučení obcí řeklo 'ano' málo lidí*. iDNES.cz, zveřejněno 22. listopadu 2002. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/na-sloucení-obcí-řeklo-ano-málo-lidi-d6e-/domaci.aspx?c=A021122_143118_domaci_has

³⁹ KORELUS, Pavel. *Novým senátorem je filmař Václav Chaloupek. Vítězství jsem nečekal, řekl*. Plzeňský deník.cz, zveřejněno 15. října 2016. [online]. Copyright © VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2005 - 2018. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/novym-senátorem-za-obvod-plzen-mesto-je-filmar-vaclav-chaloupek-20161015.html

⁴⁰ PETŘÍKOVÁ, Petra. ŠRÁMKOVÁ, Jitka. *Plzeňskou senátorku porazil autor zvířecích večerníčků Václav Chaloupek*. iDNES.cz, zveřejněno 15. října 2016. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://plzen.idnes.cz/chaloupek-senatni-volby-senat-terelmesova-vitezstvi-pdb-/plzen-zpravy.aspx?c=A161015_145530_plzen-zpravy_pp

⁴¹ NEDVĚD, Jaroslav. *Zemřel Petr Otásek, bývalý starosta Křimic a náměstek primátora*. iDNES.cz, zveřejněno 26. ledna 2018. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://plzen.idnes.cz/petr-otasek-namestek-plzenskeho-primatora-starosta-krimic-p4n-/plzen-zpravy.aspx?c=A180126_150059_plzen-zpravy_vb

4.1 Plzeňský kraj

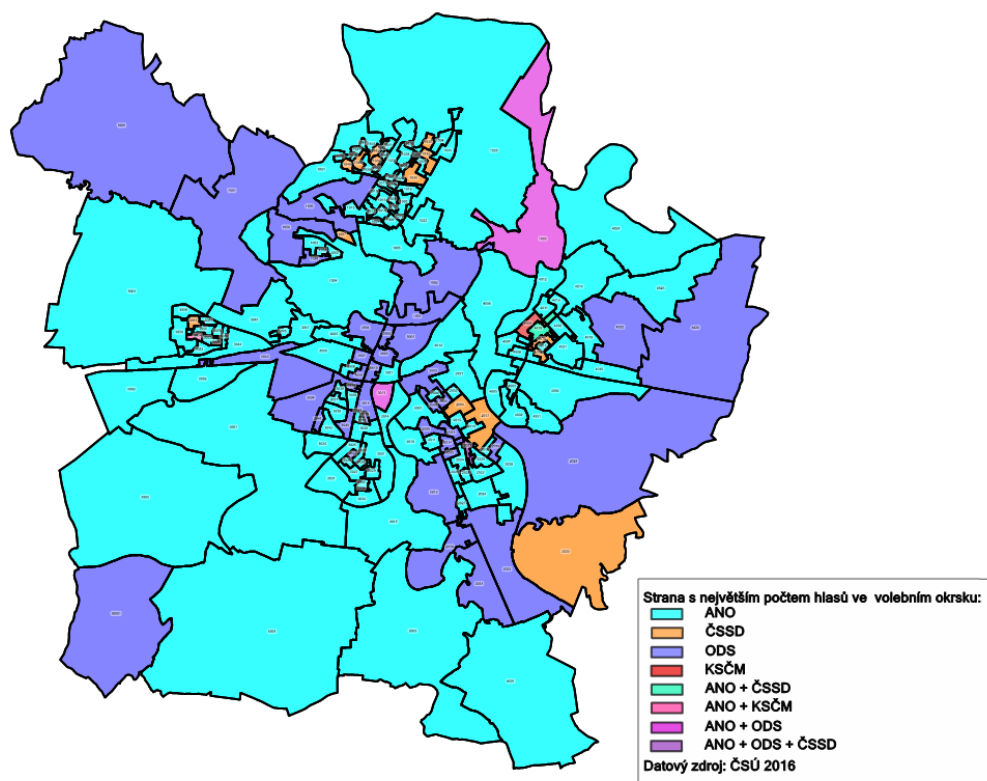
Zastupitelstvo Plzeňského kraje má 45 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev krajů konaných ve dnech 7. 10. – 8. 10. 2016 uspělo 8 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>ANO 2011</i>	11
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	9
<i>Občanská demokratická strana</i>	8
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	6
<i>Starostové a Patrioti s podporou Svobodných a Soukromníků</i>	4
<i>TOP 09</i>	3
<i>Koalice Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD) a Strana Práv Občanů</i>	2
<i>Koalice pro Plzeňský kraj - KDU-ČSL, Strana zelených a hnutí Nestraníci</i>	2

42

Obrázek č. 4 – Výsledky voleb do Zastupitelstva Plzeňského kraje na území města Plzně

Volby do ZK 2016 - Vítězná strana

43

⁴² Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kz2016/kz111?xjazyk=CZ&xdatum=20161007&xkraj=3&xstrana=0&xv=2&xt=1>

Na svém jednání dne 21. 11. 2016 zvolilo Zastupitelstvo Plzeňského kraje svými usneseními č. 1, 2, 3, 4 a 5 Radu Plzeňského kraje ve složení:

hejtman Plzeňského kraje - Josef Bernard - ČSSD

náměstkyně hejtmána Plzeňského kraje - Marcela Krejsová - ODS

náměstkyně hejtmána Plzeňského kraje - Ivana Bartošová - Koalice pro Plzeňský kraj

náměstek hejtmána Plzeňského kraje - Pavel Čížek - Starostové a Patrioti s podporou
Svobodných a Soukromníků

náměstek hejtmána Plzeňského kraje - Ivo Grüner - ČSSD

náměstek hejtmána Plzeňského kraje - Zdeněk Honz - ČSSD

náměstek hejtmána Plzeňského kraje – Martin Baxa – ODS (na svou funkci rezignoval po
zvolení do Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky a na jeho
místo byl zvolen Vladislav Vilímeček -
ODS⁴⁴

členka Rady Plzeňského kraje - Milena Stárková - ČSSD

členka Rady Plzeňského kraje - Radka Trylčová - ODS⁴⁵

předsedou Kontrolního výboru Zastupitelstva Plzeňského kraje byl zvolen Václav Štekl
z KSČM

Jak je patrné z porovnání výsledků voleb a složení Rady Plzeňského kraje, byla zde uzavřena koalice ČSSD, ODS, Koalice pro Plzeňský kraj a Starostové a Patrioti s podporou Svobodných a Soukromníků. Tato koalice má jen těsnou většinu 23 hlasů ve 45 členném zastupitelstvu. Vítěz voleb – ANO 2011 – zůstal plně v opozici.⁴⁶

Pro srovnání uvádí diplomantka výsledky voleb do Zastupitelstva Plzeňského kraje z roku 2012. Ve volbách do zastupitelstev krajů konaných ve dnech 12. 10. – 13. 10. 2012

⁴³ SPRÁVA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ MĚSTA PLZNĚ. *Správa GIS*. [online]. Správa informačních technologií města Plzně © 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://gis.plzen.eu/volby/volby2016kr.htm>

⁴⁴ Plzeňský kraj: Usnesení - zastupitelstvo [online]. Krajský úřad Plzeňského kraje © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://usneseni.kr-plzensky.cz/Vzhled/UsneseniZastupitelstvo.aspx>

⁴⁵ Plzeňský kraj: Usnesení - zastupitelstvo [online]. Krajský úřad Plzeňského kraje © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://usneseni.kr-plzensky.cz/Vzhled/UsneseniZastupitelstvo.aspx>

⁴⁶ Globe24.CZ: *Vítězné hnutí ANO v koalici Plzeňského kraje nezasedne*. [online]. © 2018 INCORP a.s. © ČTK. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://globe24.cz/domov/16718-vitezne-hnuti-ano-v-koalici-plzenskeho-kraje-nezasedne>

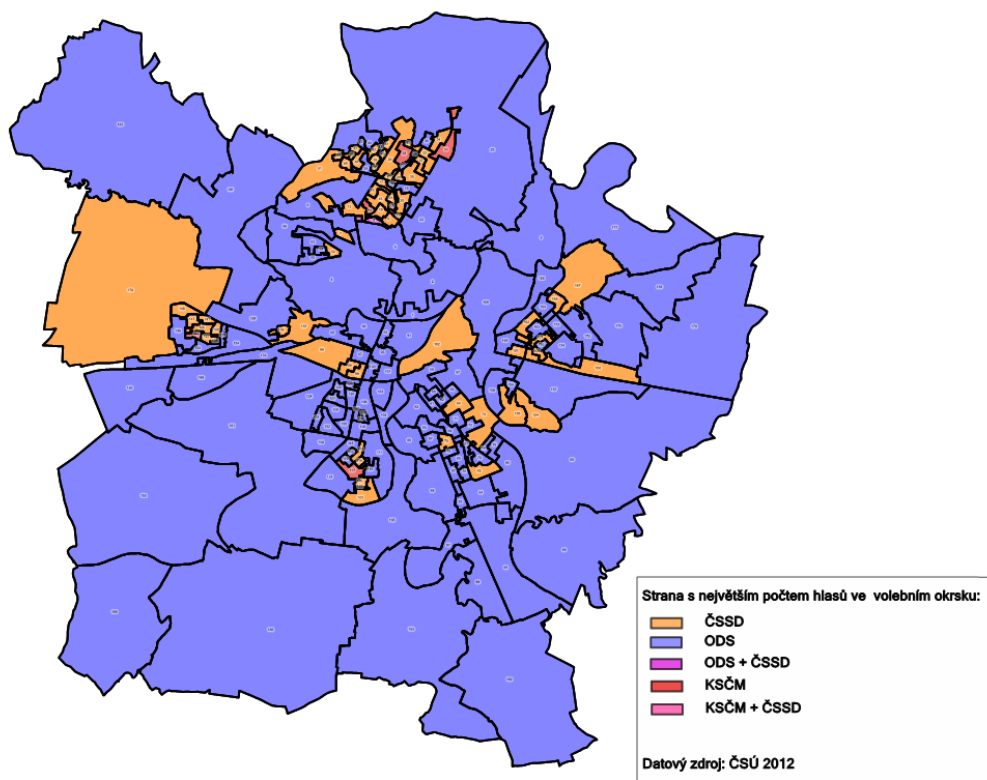
uspěly 4 politické strany a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Občanská demokratická strana</i>	15
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	15
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	12
<i>TOP 09 a Starostové pro Plzeňský kraj</i>	3

47

Obrázek č. 5 – Výsledky voleb do Zastupitelstva Plzeňského kraje na území města Plzně

Volby do ZK 2012 - Vítězná strana

48

Na svém jednání dne 19. 11. 2012 zvolilo Zastupitelstvo Plzeňského kraje svými usneseními č. 3, 4 a 5 Radu Plzeňského kraje ve složení:

⁴⁷ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kz2012/kz211?xjazyk=CZ&xdatum=20121012&xkraj=3>

⁴⁸ SPRÁVA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ MĚSTA PLZNĚ. *Správa GIS*. [online]. Správa informačních technologií města Plzně © 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://gis.plzen.eu/volby/volby2012kr.htm>

hejtman Plzeňského kraje – Milan Chovanec - ČSSD (na svou funkci rezignoval v roce 2014 a jeho nástupcem byl zvolen Václav Šlajs z ČSSD)

náměstek hejtmána - Jaroslav Bauer - ČSSD

náměstek hejtmána - Ivo Grüner - ČSSD

náměstkyně hejtmána - Zdeňka Lišková - KSČM

náměstek hejtmána - Jiří Struček - ČSSD

člen Rady Plzeňského kraje - Zdeněk Honz - ČSSD

člen Rady Plzeňského kraje – Václav Šimánek – ČSSD (na svou funkci rezignoval v roce 2014 a jeho nástupkyní byla zvolena Milena Stárková z ČSSD)

člen Rady Plzeňského kraje - Jaroslav Šobr - ČSSD

člen Rady Plzeňského kraje - Václav Štekl - KSČM

předsedkyní Kontrolního výboru Zastupitelstva Plzeňského kraje byla zvolena Marcela Krejsová z ODS

Koalici uzavřela ČSSD s KSČM, těchto 27 mandátů zajišťovalo pohodlnou většinu v 45 členném zastupitelstvu.

4.2 Statutární město Plzeň

Zastupitelstvo města Plzně má 47 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspělo 7 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

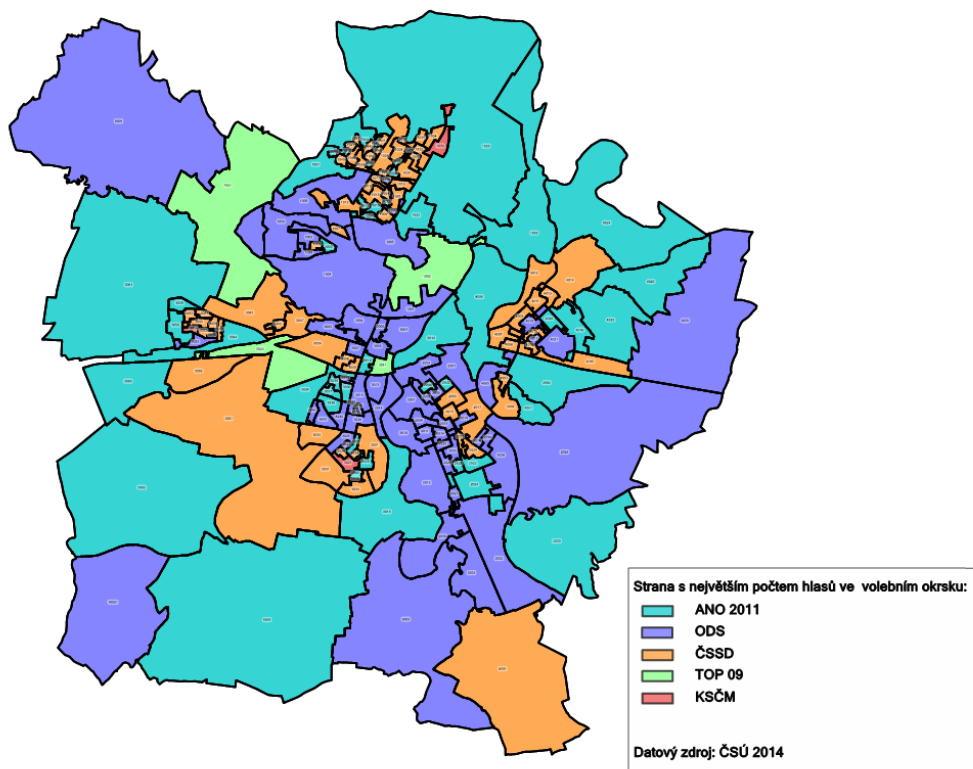
<i>ANO 2011</i>	10
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	10
<i>Občanská demokratická strana</i>	10
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	5
<i>TOP 09</i>	5
<i>Občané patrioti</i>	4
<i>KDU-ČSL</i>	3

⁴⁹

⁴⁹ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=3&xnumnuts=3203&xobec=554791&xstrana=0&xodkaz=1>

Obrázek č. 6 – Výsledky voleb do Zastupitelstva města Plzně

Volby do ZO 2014 - Vítězná strana

50

Na svém jednání dne 6. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo města Plzně usnesením č. 590 mimo jiné Radu města Plzně ve složení:

primátor města Plzně - Martin Zrzavecký - ČSSD

náměstek primátora města Plzně - Mgr. Martin Baxa - ODS

náměstek primátora města Plzně - Ing. Pavel Kotas - ČSSD

náměstkyně primátora města Plzně - Bc. Eva Herinková - ČSSD

náměstek primátora města Plzně - Mgr. Pavel Šindelář - ODS

náměstek primátora města Plzně - Ing. Petr Náhlík – KDU-ČSL

uvolněná členka Rady města Plzně - Helena Matoušová - ODS

uvolněný člen Rady města Plzně - Michal Dvořák – Občané patrioti (na svou funkci

rezignoval v roce 2017 a jeho nástupcem

⁵⁰ SPRÁVA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ MĚSTA PLZNĚ. *Správa GIS*. [online]. Správa informačních technologií města Plzně © 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://gis.plzen.eu/volby/volby2014zo.htm>

byl zvolen Petr Chvojka z hnutí Občané patrioti)⁵¹

neuvolněný člen Rady města Plzně - Bc. David Šlouf – ODS

předsedou Kontrolního výboru Zastupitelstva města Plzně byl zvolen Roman Zarzycký z ANO 2011⁵²

Z výše uvedeného je patrné, že v městě Plzni vznikla koalice ČSSD – ODS – Občané patrioti - KDU-ČSL. Jak je vidět v přehledu mandátů výše, získaly 3 strany stejný - nejvyšší - počet mandátů (po 10). Vzhledem k tomu, že volby procentuálně vyhrálo hnutí ANO 2011 (získalo 17,90%; druhá byla ODS se ziskem 17,55% a třetí byla ČSSD se ziskem 16,45%⁵³), obešly koaliční strany vítěze komunálních voleb, kterému se podařilo získat post předsedy Kontrolního výboru Zastupitelstva města Plzně.⁵⁴ Tento krok koaličních stran nebyl však nijak překvapivý, protože se jedná o prakticky poměrně tradiční koalici v Plzni. Od roku 1990 chyběla ČSSD jen ve dvou koaličních radách, v pěti koaličních radách (včetně té současné) tyto strany spolupracovaly za podpory dalších menších stran. Je pravdou, že první porevoluční Rada města Plzně byla složena ze širšího pole stran, z nichž některé dnes již nejsou aktivní.

Dále je třeba připomenout, že v obdobích, kdy ČSSD nebyla v koalici, získala post předsedy Kontrolního výboru Zastupitelstva města Plzně. V letech 2002 až 2006 jím byl Miroslav Brabec, v letech 2006 až 2010 Milan Chovanec.

A tento krok z roku 2014 se vyplatil zejména ČSSD, která dokázala z jednání vytěžit pro sebe post primátora města Plzně, což byl velký úspěch. A jak bude patrné z následujícího přehledu, podařilo se to od roku 1989 poprvé. A nejen to – Martin Zrzavecký se stal sociálně

⁵¹ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2017&rok_konec=2017&obsahuje_text=&cislo_od=0137&cislo_do=0137&datumod=&datumdo=&katastr=&parcela=&send=vyhledat

⁵² Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=590&cislo_do=590&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=30&radku=20&order=Rok%20CU.projednani%20CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁵³ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=3&xnumnuts=3203&xobec=554791&xstat=0&xvyber=0>

⁵⁴ NEDVĚD, Jaroslav. *V Plzni se strany dohodly na koalici. Vítězná ANO jde do opozice.* iDNES.cz, zveřejněno 18. října 2014. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://plzen.idnes.cz/koalice-plzen-primator-zrzavecky-dlv-/plzen-zpravy.aspx?c=A141018_101833_plzen-zpravy_kol

demokratickým primátorem v Plzni po 76 letech, když posledním socialistou byl Luděk Pik, který stál v čele města v letech 1919 až 1938.⁵⁵

Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 24. 11. 1990 uspělo v Plzni 9 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Československá strana lidová</i>	1
<i>Československá strana socialistická</i>	1
<i>Komunistická strana Československa</i>	9
<i>Občanské fórum</i>	23
<i>Československá sociální demokracie</i>	5
<i>Křesťansko-demokratická strana</i>	5
<i>Sdružení pro republiku-Republikánská strana Československa</i>	1
<i>Strana zelených</i>	3
<i>Sdružení nezávislých kandidátů</i>	3

56

Rada města Plzně v letech 1990 až 1994:

primátor města Plzně - Zdeněk Mraček - Nezávislí poslanci

náměstek primátora města Plzně - Petr Rybář – ČSL (na svou funkci rezignoval v roce 1992 a jeho nástupcem byl zvolen Ctibor Fojtíček ČSL)⁵⁷

náměstek primátora města Plzně - Jan Blažek - ODA

náměstek primátora města Plzně - Zdeněk Prošek - ODS

⁵⁵ JEŽEK, Petr. NEDVĚD, Jaroslav. *Primátorem Plzně je Martin Zrzavecký, po 76 letech sociální demokrat.* iDNES.cz, zveřejněno 6. listopadu 2014. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://plzen.idnes.cz/martin-zrzavecky-z-cssd-je-primatorem-plzne-fmk-/plzen-zpravy.aspx?c=A141106_122346_plzen-zpravy_jzk

⁵⁶ ZPČ nezávislý deník nová pravda. *Už známe radní.* Plzeň 1990. Nová pravda ročník 1 číslo 278 ze dne 27. 11. 1990. At: Archiv města Plzně, arch. N 20/46 d

⁵⁷ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=1992&rok_konec=1992&obsahuje_text=&cislo_od=124&cislo_do=124&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

člen Rady města Plzně - Bohuslav Henžlík - Nezávislí poslanci (na svou rezignoval v roce 1992 a jeho nástupcem byl zvolen Milan Ruibar z ODS)

člen Rady města Plzně - Jiří Bláhovec - ODA

člen Rady města Plzně - Zdeněk Fritz - OF

člen Rady města Plzně - Stanislav Hajný - ODS

člen Rady města Plzně - Miroslav Anton - Nezávislí poslanci

členka Rady města Plzně - Ivana Štěpánková - Nezávislí poslanci

člen Rady města Plzně - Václav Kozlík - ČSSD

člen Rady města Plzně - Miroslav Hus - LSNS

člen Rady města Plzně - Marie Marešková - ČSSD⁵⁸

Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 18. 11. – 19. 11. 1994 uspělo v Plzni 11 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Sdružení LSNS, NK</i>	1
<i>Občanská demokratická aliance</i>	5
<i>Koalice SPR-RSČ, SDČR</i>	2
<i>Občanská demokratická strana</i>	16
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	7
<i>Sdružení SD (OH), NK</i>	1
<i>Strana zelených</i>	1
<i>Důchodci za životní jistoty</i>	2
<i>Koalice KDU-ČSL, KDS, KAN</i>	3
<i>Demokratická unie</i>	2
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	7

59

⁵⁸ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=1990&rok_konec=1990&obsahuje_text=&cislo_od=3&cislo_do=3&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU,projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁵⁹ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/kv1994/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=3&xnumnuts=3405&xobec=554791>

Rada města Plzně v letech 1994 až 1998:

primátor města Plzně - Zdeněk Prosek - ODS

náměstek primátora města Plzně - Zdeněk Grundman - ODS

náměstek primátora města Plzně- Vladimír Duchek - Pravá volba pro Plzeň

náměstek primátora města Plzně - Roman Dohnal - Koalice KDU-ČSL, KDS, KAN (na svou funkci rezignoval počátkem roku 1995 a také se vzdal svého mandátu člena Zastupitelstva města Plzně a na jeho místo v Zastupitelstvu města Plzně i ve funkci náměstka primátora byl prohlášen a zvolen Petr Náhlík⁶⁰)

náměstkyně primátora města Plzně - Marie Kulawiaková - ODS

člen Rady města Plzně - Jiří Bláhovec - ODA

člen Rady města Plzně - Marcel Hájek - ODS

člen Rady města Plzně - Jiří Šneberger - ODS

člen Rady města Plzně - Jaroslav Lobkowicz - KDU-ČSL

člen Rady města Plzně - Emanuel Chán - ČSSD

člen Rady města Plzně - Jiří Bis - ČSSD⁶¹

Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 13. 11. – 14. 11. 1998 uspělo v Plzni 10 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	<i>11</i>
<i>Občanská demokratická aliance</i>	<i>1</i>
<i>Strana za životní jistoty</i>	<i>1</i>
<i>Občanská demokratická strana</i>	<i>15</i>

⁶⁰ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=1995&rok_konec=1995&obsahuje_text=dohnal&cislo_od=9&cislo_do=9&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁶¹ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=1995&rok_konec=1995&obsahuje_text=&cislo_od=1&cislo_do=1&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=9&radku=20&order=Rok%2CU.rojednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

<i>Unie svobody</i>	4
<i>Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.</i>	4
<i>Demokratická unie</i>	1
<i>Pravá volba pro Plzeň</i>	3
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	6
<i>Sdružení SZ, NK</i>	1

62

Rada města Plzně v letech 1998 až 2002:

primátor města Plzně - Jiří Šneberger - ODS

náměstek primátora města Plzně - Jiří Bis - ČSSD

náměstkyně primátora města Plzně - Eva Maříková – ODS (na svou funkci rezignovala v roce 2000 a jejím nástupcem byl zvolen Pavel Rödl z ODS)⁶³

náměstek primátora města Plzně - Petr Otásek - ČSSD

náměstek primátora města Plzně - Miroslav Kalous - ODS

člen Rady města Plzně - Petr Zimmermann - ODS

člen Rady města Plzně - Zdeněk Grundman - ODS

člen Rady města Plzně - Jaroslav Krupička - ČSSD

člen Rady města Plzně - Miroslav Brabec - ČSSD⁶⁴

Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 1. 11. – 2. 11. 2002 uspělo v Plzni 6 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	10
---	----

⁶² Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/kv1998/kv1111?xjazyk=CZ&xid=0&xdz=3&xnumnuts=3203&xobec=554791>

⁶³ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2000&rok_konec=2000&obsahuje_text=ma%C5%99%C3%ADkov*&cislo_od=60&cislo_do=60&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=4&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁶⁴ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=1998&rok_konec=1998&obsahuje_text=&cislo_od=1&cislo_do=2&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.rojednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

<i>Občanská demokratická strana</i>	20
<i>Pravá volba pro Plzeň</i>	4
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	7
<i>Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.</i>	3
<i>Koalice US-DEU, SNK</i>	3

65

Rada města Plzně v letech 2002 až 2006:

primátor města Plzně - Jiří Šneberger – ODS (na svou funkci rezignoval v roce 2005 a jeho nástupcem byl zvolen Miroslav Kalous z ODS, který proto rezignoval na funkci náměstka primátora a v téhož nahradil Stanislav Hajný z ODS)⁶⁶

náměstek primátora města Plzně - Miroslav Kalous - ODS

náměstek primátora města Plzně - Vladimír Duchek - Pravá volba pro Plzeň

náměstek primátora města Plzně - Marcela Krejsová - ODS

náměstek primátora města Plzně - Petr Náhlík - KDU-ČSL

člen Rady města Plzně - Karel Paleček - ODS

člen Rady města Plzně - Jiří Uhlík - ODS

člen Rady města Plzně - Karel Vítek - Pravá volba pro Plzeň

člen Rady města Plzně - Miroslav Zábanský - Strana zelených⁶⁷

Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 20. 10. – 21. 10. 2006 uspělo v Plzni 6 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Plzeňská aliance</i>	3
-------------------------	---

⁶⁵ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/kv2002/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=3&xnumnuts=3203&xobec=554791>

⁶⁶ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2005&rok_konec=2005&obsahuje_text=&cislo_od=1&cislo_do=1&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁶⁷ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2002&rok_konec=2002&obsahuje_text=&cislo_od=668&cislo_do=668&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	6
<i>Občanská demokratická strana</i>	22
<i>Pravá volba pro Plzeň</i>	3
<i>Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.</i>	3
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	10

68

Rada města Plzně v letech 2006 až 2010:

primátor města Plzně - Pavel Rödl - ODS

náměstek primátora města Plzně - Jiří Uhlík - ODS

náměstek primátora města Plzně - Vladimír Duchek - Pravá volba pro Plzeň

náměstek primátora města Plzně - Marcela Krejsová - ODS

náměstek primátora města Plzně - Petr Náhlík - KDU-ČSL

člen Rady města Plzně - Miroslav Charvát – ODS (na svou funkci rezignoval ještě v roce 2006 a jeho nástupkyní byla zvolena Helena Matoušová z ODS)⁶⁹

členka Rady města Plzně - Petra Fischerová - ODS

člen Rady města Plzně - Petr Rund - ODS

člen Rady města Plzně - Vladimír Tichý - ODS⁷⁰

Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 15. 10. – 16. 10. 2010 uspělo v Plzni 6 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Občanská demokratická strana</i>	14
<i>Pravá volba pro Plzeň</i>	2

⁶⁸ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/kv2006/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=3&xnumnuts=3203&xobec=554791&xstat=0&xvyber=0>

⁶⁹ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2007&rok_konec=2007&obsahuje_text=&cislo_od=1&cislo_do=1&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.p.rojednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁷⁰ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2006&rok_konec=2006&obsahuje_text=&cislo_od=630&cislo_do=630&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

OBČANÉ.CZ	5
Česká strana sociálně demokratická	14
TOP 09	7
Komunistická strana Čech a Moravy	5

71

Rada města Plzně v letech 2010 až 2014:

primátor města Plzně - Martin Baxa - ODS

náměstkyně primátora města Plzně - Eva Herinková - ČSSD

náměstek primátora města Plzně - Martin Zrzavecký - ČSSD

náměstek primátora města Plzně - Miloslav Šimák - ČSSD

náměstek primátora města Plzně - Petr Rund – ODS (ze své funkce byl v roce 2014 odvolán a jeho nástupcem byl zvolen Pavel Šindelář z ODS)^{72 73}

členka Rady města Plzně - Irena Rottová - ODS

člen Rady města Plzně - Jiří Kutthan - ČSSD

členka Rady města Plzně - Helena Matoušová - ODS

člen Rady města Plzně - Robert Houdek - ODS⁷⁴

⁷¹ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://volby.cz/pls/kv2010/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=3&xnumnuts=3203&xobec=554791&xstat=0&xvyber=0>

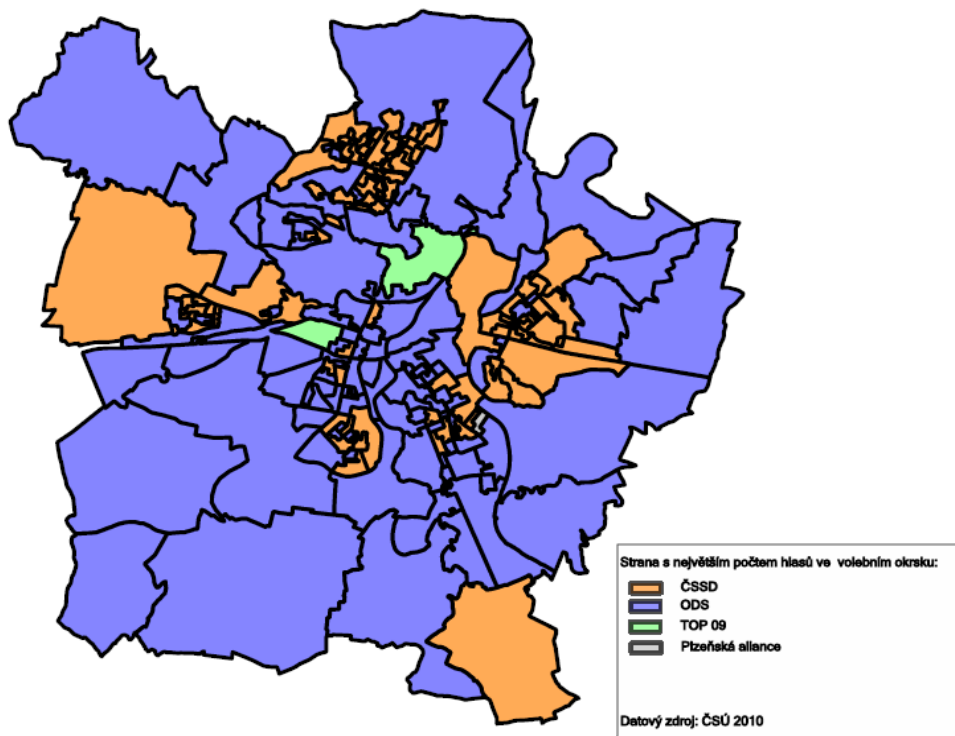
⁷² Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=5&cislo_do=5&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.rojednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁷³ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=94&cislo_do=94&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁷⁴ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=0&rok_zacatek=2010&rok_konec=2010&obsahuje_text=&cislo_od=567&cislo_do=567&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=29&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

Obrázek č. 7 – Výsledky voleb do Zastupitelstva města Plzně

Volby do ZO 2010 - Vítězná strana

4.3 Městský obvod Plzeň 1

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 1 má 27 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspělo 9 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>ANO 2011</i>	6
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	6
<i>Občanská demokratická strana</i>	3
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	3
<i>TOP 09</i>	3
<i>Občané patrioti</i>	2
<i>Občané pro Lochotín</i>	2
<i>KDU-ČSL</i>	1
<i>VEŘEJNÉ ZÁJMY PLZNĚ</i>	1

75

⁷⁵ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=545970&xstrana=0>

Na svém jednání dne 9. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 1 usneseními č. 4, 5, 6 a 7 Radu městského obvodu Plzeň 1. Z Rady městského obvodu Plzeň 1 je zde uvedeno vedení obvodu:

starosta Městského obvodu Plzeň 1 - Miroslav Brabec - ČSSD

1. místostarosta Městského obvodu Plzeň 1 - Jiří Uhlík - ODS

2. místostarostka Městského obvodu Plzeň 1 - Ivana Mádlová - ANO 2011⁷⁶

4.4 Městský obvod Plzeň 2-Slovany

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 2-Slovany má 27 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspělo 7 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Občanská demokratická strana</i>	9
<i>ANO 2011</i>	6
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	5
<i>KDU-ČSL</i>	2
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	2
<i>TOP 09</i>	2
<i>Společně za Plzeň</i>	1

⁷⁷

Na svém jednání dne 4. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 2-Slovany usnesením č. 64 Radu městského obvodu Plzeň 2-Slovany. Z Rady městského obvodu Plzeň 2-Slovany je zde uvedeno vedení obvodu:

starosta Městského obvodu Plzeň 2-Slovany - Lumír Aschenbrenner - ODS

uvolněný místostarosta Městského obvodu Plzeň 2-Slovany - Roman Andrlík - ČSSD

uvolněný místostarosta Městského obvodu Plzeň 2-Slovany - Jan Fluxa – TOP 09

⁷⁶ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=1&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=5&cislo_do=5&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.p.rojednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁷⁷ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=545988&xstrana=0>

4.5 Městský obvod Plzeň 3

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 3 má 33 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspělo 8 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>ANO 2011</i>	6
<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	6
<i>JIŘÍ STROBACH - náš starosta</i>	6
<i>TOP 09</i>	4
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	3
<i>Občané patrioti</i>	3
<i>Občanská demokratická strana</i>	3
<i>KDU-ČSL</i>	2

⁷⁹

Na svém jednání dne 7. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 3 usnesením č. 61 Radu městského obvodu Plzeň 3. Z Rady městského obvodu Plzeň 3 je zde uvedeno vedení obvodu:

starosta Městského obvodu Plzeň 3 - Radislav Neubauer - ČSSD

místostarosta Městského obvodu Plzeň 3 - Radoslav Škarda – TOP 09

místostarostka Městského obvodu Plzeň 3 - Jaroslava Maříková – Občané patrioti (byla

odvolána z funkce

místostarostky, dosud

nebyla nahrazena)^{80 81}

⁷⁸ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=2&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=64&cislo_do=64&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=4&radku=20&order=Rok%2CU_projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁷⁹ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=546003&xstrana=0>

⁸⁰ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=3&rok_zacatek=2017&rok_konec=2017&obsahuje_text=

neuvolněný místostarosta Městského obvodu Plzeň 3 - David Procházka – ANO 2011⁸²

4.6 Městský obvod Plzeň 4

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 4 má 25 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspělo 7 politických stran a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	7
<i>ANO 2011</i>	5
<i>Občanská demokratická strana</i>	4
<i>TOP 09</i>	3
<i>Komunistická strana Čech a Moravy</i>	3
<i>Občané patrioti</i>	2
<i>Společně za Plzeň</i>	1

83

Na svém jednání dne 5. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 4 Radu městského obvodu Plzeň 4. Z Rady městského obvodu Plzeň 4 je zde uvedeno vedení obvodu:

starosta Městského obvodu Plzeň 4 - Michal Chalupný – ČSSD

místostarosta Městského obvodu Plzeň 4 - Zdeněk Mádr - ODS

neuvolněný místostarosta Městského obvodu Plzeň 4 - David Zrostlík - ČSSD⁸⁴

[&cislo_od=1&cislo_do=1&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU_p
rojednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=](#)

⁸¹ BENEŠ, Richard. *Zastupitelé MO Plzeň 3 odvolali překvapivě místostarostku Jaroslavu Maříkovou, odvolání radního Roberta Kaše se dalo očekávat*. Region pod lupou, zveřejněno 31. ledna 2017. [online]. Copyright 2012 Regionpodlupou.cz. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.regionpodlupou.cz/4820-zastupitele-mo-plzen-3-odvolali-prekvapive-mistostarostku-jaroslavu-marikovou-odvolani-radniho-roberta-kase-se-dalo-ocekavat.xhtml>

⁸² Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

[⁸³ Český statistický úřad: *Volby.cz* \[online\]. © Český statistický úřad, 2018 \[cit. 20. 3. 2018\]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=546208&xstrana=0>](https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=3&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=61&cislo_do=61&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=4&radku=20&order=Rok%2CU_projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=</p></div><div data-bbox=)

⁸⁴ Městský obvod Plzeň 4: *Ustavující zastupitelstvo dne 5.11.2014* [online]. © 2018 Městský obvod Plzeň 4 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://umo4.plzen.eu/zivot-v-obvodu/aktualne-z-obvodu/ustavujici-zastupitelstvo-dne-5-11-2014.aspx>

4.7 Městský obvod Plzeň 5-Křimice

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 5-Křimice má 11 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspěly 3 politické strany a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>PLZ. ALIAN.KŘIMICE S POD.TOP09</i>	6
<i>SNK "Sdružení občanů Křimic"</i>	4
<i>Občané patrioti</i>	1

85

Na svém jednání dne 10. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 5-Křimice svoje vedení:

starosta městského obvodu Plzeň 5-Křimice - Vít Mojžíš - PLZ. ALIAN.KŘIMICE

S POD.TOP09

místostarosta městského obvodu Plzeň 5-Křimice - Vladimír Lobkowicz - PLZ. ALIAN.

KŘIMICE S POD.TOP09⁸⁶

4.8 Městský obvod Plzeň 6-Litice

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 6-Litice má 11 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspěly 3 politické strany a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>ANO 2011</i>	5
<i>Sdruž.nezáv.kandidátů LITICE "</i>	3
<i>SNK PRO Litice</i>	3

87

⁸⁵ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=554731&xstrana=0>

⁸⁶ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=5&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=22&cislo_do=22&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=2&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁸⁷ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=554758&xstrana=0>

Na svém jednání dne 10. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 6-Litice svoje vedení:

starosta Městského obvodu Plzeň 6-Litice - Jaromír Janoušek – ANO 2011

místostarosta Městského obvodu Plzeň 6-Litice - Václav Král – SNK PRO Litice⁸⁸

4.9 Městský obvod Plzeň 7-Radčice

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 7-Radčice má 9 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspěly 3 politické strany a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>Za rozvoj Radčic</i>	5
<i>Občané patrioti</i>	3
<i>TOP 09</i>	3

⁸⁹

Na svých jednáních dne 5. 11. 2014 a 12. 1. 2015 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 7-Radčice svoje vedení:

starosta Městského obvodu Plzeň 7–Radčice – Zdeněk Jílek – Za rozvoj Radčic

místostarosta Městského obvodu Plzeň 7–Radčice – Zdeněk Švarc - Za rozvoj Radčic⁹⁰

4.10 Městský obvod Plzeň 8-Černice

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 8-Černice má 9 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspěly 4 politické strany a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

⁸⁸ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=6&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=64&cislo_do=65&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=4&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁸⁹ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

<https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=554766&xstrana=0>

⁹⁰ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=7&rok_zacatek=2014&rok_konec=2015&obsahuje_text=%C5%A1varc*&cislo_od=&cislo_do=&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=1&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

<i>Česká strana sociálně demokratická</i>	5
<i>ANO 2011</i>	2
<i>Společně za Plzeň</i>	1
<i>TOP 09</i>	1

91

Na svém jednání dne 10. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 8-Černice svoje vedení:

starosta městského obvodu Plzeň 8-Černice - Miroslav Štěrba - ČSSD

místostarosta městského obvodu Plzeň 8-Černice - Otta Blažek - ČSSD⁹²

4.11 Městský obvod Plzeň 9-Malesice

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 9-Malesice má 9 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspěly 4 politické strany a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

<i>KDU-ČSL</i>	4
<i>SNK DEVÁTÝ OBVOD</i>	3
<i>NK PRO MALESICE A DOLNÍ VLKÝŠ</i>	1
<i>Občanská demokratická strana</i>	1

93

Na svém jednání dne 7. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 9-Malesice svoje vedení:

starosta městského obvodu Plzeň 9-Malesice - Miroslav Cudlman – KDU-ČSL

místostarostka městského obvodu Plzeň 9-Malesice - Monika Holá – KDU-ČSL⁹⁴

⁹¹ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=554774&xstrana=0>

⁹² Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=8&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=27&cislo_do=27&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=2&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁹³ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=559199&xstrana=0>

4.12 Městský obvod Plzeň 10-Lhota

Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 10-Lhota má 7 zastupitelů. Ve volbách do zastupitelstev obcí konaných ve dnech 10. 10. – 11. 10. 2014 uspěly 3 politické strany a hnutí, které si na základě výsledků voleb rozdělily mandáty následujícím poměrem:

"Sdružení pro Lhotu"	5
Česká strana sociálně demokratická	1
TOP 09	1

95

Na svém jednání dne 7. 11. 2014 zvolilo Zastupitelstvo městského obvodu Plzeň 10-Lhota svoje vedení:

starostka městského obvodu Plzeň 10-Lhota - Zdeňka Hončarová - "Sdružení pro Lhotu"
místostarosta městského obvodu Plzeň 10-Lhota - Petr Kodl - "Sdružení pro Lhotu"⁹⁶

Z uvedeného výčtu zcela zjevně vyplývá rozdíl mezi tzv. „velkými“ a „malými“ obvody. Ve velkých obvodech volí voliči obdobně jako do Zastupitelstva města Plzně a jako voliči na území města Plzně do Zastupitelstva Plzeňského kraje.

Voliči v „malých“ obvodech volí zcela odlišně, spíše jako menší obce. To je nepochybně dáno tím, že tyto obvody jsou po všech stránkách podobnější menším obcím, než anonymním větším obcím, případně snad ještě anonymnějším „velkým“ obvodům. Občané se navzájem dobře znají, nezřídka po celé generace. Z toho logicky vyplývá, že jednotlivé zájmové skupiny snáze utvoří hnutí, které pak má šanci uspět ve volbách na městském

⁹⁴ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=9&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=27&cislo_do=27&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=2&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

⁹⁵ Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv21111?xjazyk=CZ&xid=0&xv=23&xdz=5&xnumnuts=3203&xobec=557978&xstrana=0>

⁹⁶ Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://usneseni.plzen.eu/index.php?organ_usneseni=10&rok_zacatek=2014&rok_konec=2014&obsahuje_text=&cislo_od=43&cislo_do=43&datumod=&datumdo=&send=Vyhledat&strana=2&radku=20&order=Rok%2CU.projednani%2CU.cislo&smer=&str_rucne=&katastr=&parcela=

obvodě, když jejich cíle jsou zaměřeny právě na dění a život v tomto obvodě, na řešení nejpálčivějších problémů komunity.

Občané mají blízko ke svému starostovi, spousta věcí se vyřeší při osobním, víceméně neformálním styku, což je zcela nesrovnatelné prostředí, než v jakých se pohybují občané „velkých“ obvodů. Šance, že při problému „zajdou“ za starostou, který bude mít čas na to je právě v této chvíli přijmout a jejich problém se pokusit vyřešit, je minimální. Styk s občany je stejně formální jako na městě nebo kraji. Občan si musí předem sjednat schůzku a v případě, že zcela zřetelně při sjednávání schůzky nesdělí, s jakým konkrétním problémem chce na úřad přijít, je vysoce pravděpodobné, že starosta nebude bez předchozí přípravy schopen poradit či pomoci. Toto je samozřejmě spojeno s mnohem širší agendou, kterou „velké“ obvody vykonávají.

Zatímco „malé“ obvody vykonávají jen nejzákladnější agendy (ohlašovna pobytu, sociální odbor, finanční odbor, životní prostředí a stavební úřad a na tyto agendy zaměstnávají 4 – 5 úředníků), „velké“ obvody vykonávají prakticky kompletní agendu (zaměstnávají podle velikosti obvodu 50 – 120 úředníků a zaměstnanců). Přesné rozdělení kompetencí na poli samostatné a přenesené působnosti je vymezeno ve Statutu.⁹⁷

5. ČINNOST POLITICKÝCH STRAN

5.1 Činnost politických stran navenek vůči občanům

Zdálo by se, že tato činnost je pro politické strany naprosto zásadní. Žijeme ve státě, jehož správa je postavena na základech zastupitelské demokracie. Je tedy jasné, že politické strany, jež jsou (jak již bylo uvedeno výše) dle čl. 5 Ústavy České republiky nadány zvláštní výsadou soutěžit o politickou moc, se budou v rámci této soutěže soustředit na přesvědčování občanů – voličů o svém programu, o své vizi směřování do budoucnosti. O svých představách a o tom, jak těchto cílů dosáhnout.

Opak se zdá být pravdou. Politické strany se vůči občanům projevují dle názoru diplomantky zcela minimálně.

⁹⁷ Magistrát města Plzně: *Statut města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-dokumenty/statut-mesta/statut-mesta-plzne.aspx>

Opticky to vypadá, že o občany, jejich názory a postoje se politické strany zajímají jen v předvolebních obdobích, a to především pár týdnů před volbami (a to doslova!). Po zbytek období mezi volbami se politické strany uzavírají, jejich činnost navenek je omezena na činnost jejich představitelů, kterým se podařilo získat post v některém z volených orgánů a zároveň je jejich chování, činy nebo vystupování nějakým způsobem zajímavé či kontroverzní. O běžné činnosti politických stran mají občané jen minimální povědomí. Zdá se ovšem, že politickým stranám to zcela vyhovuje. Nemají větší zájem, aby občané byli více obeznámeni s jejich činností, natož aby se samy politické strany snažily občanům svoji činnost přiblížit nebo dokonce osvětlit.

Nutno podotknout, že ani ze strany občanů nepanuje potřeba se o činnost zajímat. Kombinace tohoto nezájmu občanů o činnost vyvíjenou politickými stranami a situace, kdy politickým stranám v podstatě vyhovuje, že nemusí téměř nic vysvětlovat a obhajovat, vede ke stavu stagnace ve vzájemné komunikaci. A tato situace se neustále prohlubuje.

5.2 Vnitřní činnost politických stran

Politické strany jsou založeny na osobní účasti jednotlivých aktérů. Tito aktéři s víceméně podobnými názory se pak sdružují v politických stranách, případně mohou být mimo stranu a jen s ní sympatizovat. Nezřídka se jedná o zajímavé osobnosti, které politické strany mají zájem mít na své straně. Často se i nestraníci dostávají na přední místa kandidátních listin jednotlivých stran a nutno konstatovat, že často také uspějí.

Naprosto typickým příkladem v Plzni je pan senátor Václav Chaloupek, kterého lze bez nadsázky označit jako nejúspěšnějšího politika v Plzni. V roce 2014 kandidoval v komunálních volbách jako nestraník za hnutí Občané patrioti do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3 a také do Zastupitelstva města Plzně. A v obou případech díky preferenčním hlasům uspěl.

Na kandidátní listině do Zastupitelstva města Plzně byl na 14 a na kandidátní listině do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3 byl dokonce až na 25 – tedy v obou případech prakticky nevolitelném – místě (připomeňme si, že hnutí Občané patrioti získalo v Zastupitelstvu města Plzně 4 mandáty a Zastupitelstvu městského obvodu Plzeň 3 získalo hnutí 3 mandáty). Diplomantka se logicky domnívá, že původní ochota pana Chaloupka figurovat na kandidátní listině byla spíše podporou hnutí, než snahou získat mandát. Nicméně

Václav Chaloupek oba mandáty přijal, vstoupil do hnutí a už jako jeho člen v roce 2016 kandidoval za Občany patrioty do Senátu České republiky a do Zastupitelstva Plzeňského kraje. A opět v obou případech uspěl.

Ve volbách do Senátu České republiky postoupil do druhého kola, kde poměrně výrazně porazil dosavadní senátorku Dagmar Terelmešovou z ČSSD. Ve volbách do Zastupitelstva Plzeňského kraje opět díky preferenčním hlasům získal mandát. Na kandidátní listině byl na 15 místě (opět si připomeňme, že koalice Starostové a Patrioti s podporou Svobodných a Soukromníků získala v Zastupitelstvu Plzeňského kraje 4 mandáty)⁹⁸. Jen pro upřesnění již diplomantka dodává, že senátor Chaloupek se nepokouší vykonávat všechny čtyři mandáty zároveň – odstoupil ze Zastupitelstva Plzeňského kraje a ze Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3, rozhodl se vykonávat mandát senátora a člena Zastupitelstva města Plzně.

Jaká je konečná podoba kandidátních listin jednotlivých stran je výsledkem dlouhotrvajícího (v posledních letech, kdy jsou volby do některého voleného orgánu prakticky každý rok, lze říci spíše neustálého) procesu uvnitř jednotlivých stran. Každá strana má vlastní nominační proces, který ve výsledku vede k umístění kandidáta (ať už člena strany nebo nestraníka) na kandidátní listině. Toto umístění pak lépe předurčuje vysoce nasazené politiky k získání případného mandátu a to přes to, že výše je (pouze jako jeden z mnoha) popsán příklad, kdy pořadí na kandidátní listině nebylo rozhodující, a preferenční hlasy voličů toto pořadí změnily.

Některé teorie pracují s myšlenkou, že nejdůležitější je členská základna s tím, že strany s malou členskou základnou nemohou být tak úspěšné, jako strany s velkou základnou. Diplomantka tento názor nesdílí. Domnívá se, že navzdory tomu, že strany s menší členskou základnou mají jistě horší výchozí ekonomickou situaci (všechny strany bez rozdílu mají část svého financování zajištěnu prostřednictvím členských příspěvků), jejich členové se projevují aktivněji, celou stranickou věc berou více za svou, tudíž odvádějí pro strany více práce, než většina široké členské základny velkých stran. Také spolu dle zkušeností diplomantky více osobně spolupracují, což do strany vnáší vysoký stupeň vnitrostranické demokracie, která se u velkých stran poněkud utápí v mnohastupňových nominačních krocích, při kterých může dojít k eliminaci zastoupení některých místních sdružení. Z pohledu diplomantky popsal

⁹⁸ Rozhodně stojí za zmínku skutečnost, že v tomto směru nebyl v těchto volbách takto úspěšný jen pan Chaloupek, ale např. také bývalý hokejista Bohuslav Ebermann, který získal mandát z 6 místa na kandidátní listině, a také je současně starostou obce Vochoz.

poměrně zajímavým způsobem vnitrostranickou demokracii i s nominačními procesy s exkurzem do šesti nejvýznamnějších politických stran Ondřej Dvořák ve své bakalářské práci „Vnitrostranická demokracie v českých politických stranách“.⁹⁹

Závěrem lze shrnout, že většina vnitrostranické činnosti se týká předvolebních aktivit, mezi nimiž dominuje řešení nominačních otázek, které se nemusejí nutně týkat jen členů politických stran, ale také jejich sympatizantů, kteří nezdědka kandidují na listinách stran jako nestraníci. To vše za předpokladu, že je tento aktér pro stranu zajímavý, obvykle tím, že se jedná o osobu veřejně známou, která má potenciál svým jménem přinést straně větší úspěch ve volbách.

5.3 Činnost politických stran v orgánech samospráv

Jak vyplývá z předchozích částí práce, cílem politických stran je získat mandáty do zastupitelských orgánů. Pokud se jim podaří získat podíl na moci, jejich situace se zásadně změní.

Prostřednictvím výkonu svých mandátů politici ovlivňují dění v naší zemi na všech úrovních. S odkazem na téma této práce diplomantka jen upřesňuje, že následující text se týká zejména zastupitelských orgánů na území města Plzně, tedy na Plzeňský kraj, statutární město Plzeň a Městské obvody Plzeň 1 – 10.

Je pravdou, že tyto orgány nejsou nadány zákonodárnou mocí, ale mohou takové orgány ovlivňovat. V případě Plzeňského kraje to může být prostřednictvím tzv. zákonodárné iniciativy. Dle § 86 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, „*Návrh zákona může podat poslanec, skupina poslanců, Senát, vláda nebo zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku*“.¹⁰⁰ Diplomantce se nepodařilo zjistit, že by Zastupitelstvo Plzeňského kraje tuto možnost využilo.

Je ovšem pravdou, že konkrétně Plzeňský kraj se dosud ve svém politickém vedení alespoň z části překrýval s politickým vedením České republiky (vzhledem k tomu, že po volbách do krajských zastupitelstev zůstalo hnutí ANO 2011 v Plzeňském kraji v opozici,

⁹⁹ Západočeská univerzita v Plzni: *Portál ZČU* [online]. Copyright © 1991 - 2018 UWB Plzeň. Univerzitní 8, Pilsen, Czech Republic. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://portal.zcu.cz/portal/studium/prohlizeni.html?pc_pagenavigationalstate=H4sIAAAAAAAAAAGNgYGBkYDM1NjAysxBmZADxOIpLEktSvVMrwTwrXUjI2NjcyMDYzMLUxNzcxNTS3OgDAMAI naIWzoAAA A*#prohlizeniSearchResult

¹⁰⁰ zákon č. 90/1995 Sb. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

budeme vyčkávat na vznik nové vlády a další hladká spolupráce na tomto složení nepochybně závisí). Účast na vládě stejných politických stran na různých úrovních přispívá k dobré komunikaci, je to zásadně lepší situace, než když je vedení kraje v opozici proti vedení země. Pak dohoda na řešení společných cílů probíhá výrazně konstruktivněji, lépe se zajišťuje i tok finančních prostředků.

Toto pravidlo se zcela vztahuje i na vztah kraj – město a město - městské obvody. V případě vztahu statutárního města a městských obvodů je situace dokonce ještě zajímavější. Existence městských obvodů je plně v rukou zastupitelstva statutárního města. Dle § 20 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů se městský obvod zřizuje nebo zrušuje rozhodnutím zastupitelstva statutárního města. Dále zákon upravuje již jen skutečnost, že „*pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci. Je-li podán takový návrh, lze zřídit nebo zrušit městský obvod nebo městskou část jen na základě souhlasného rozhodnutí místního referenda konaného na území, na němž se navrhuje zřízení nebo zrušení městského obvodu nebo městské části.*“¹⁰¹ Z tohoto ustanovení zákona vyplývá, že dobrá spolupráce mezi městem a městským obvodem je důležitá nejen pro dobré fungování, ale vůbec existenčně.

Lze na tomto místě konstatovat, že situace v Plzni je z tohoto pohledu dlouhodobě bezproblémová. Podobné koalice politických stran alespoň z části na úrovni kraje, města a městských obvodů zajišťuje plynulý chod správy na všech úrovních, vč. spolupráce mezi jednotlivými samosprávnými úrovněmi. Je nepochybné, že shoda nemůže být nikdy 100%, samozřejmě se vyskytují i třecí plochy (kupříkladu ve víceméně pravidelných intervalech se městské obvody brání pokusům zastupitelstva města o úpravu rozpočtových pravidel, stejně tak každoročně obvody prosazují svoje zájmy při řešení rozpočtu, v případě Městského obvodu Plzeň 10-Lhota se pravidelně řeší stále neuskutečněné odkanalizování, které bylo Lhotě ze strany města přislíbeno už při jejím připojení apod.). Na úrovni město – kraj je také zapotřebí shody a to v mnoha oblastech, ať už se jedná o řešení kulturních památek, výstavbu silnic, integrovaného dopravního systému atd. Pokud by nedošlo k žádné dohodě mezi krajem a městem, bylo by ohroženo zajištění některých základních služeb pro občany. A vzhledem k tomu, že političtí aktéři hrají po dobu volebního období o získání sympatií občanů do dalších voleb, je takový rozkol nežádoucí pro všechny stupně správy.

¹⁰¹ zákon č. 128/2000 Sb. obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Aktéři usilující o získání podílu na moci nejen v Plzni. Dobře vědí, že volební období, které se občanům jeví alespoň zčásti úspěšné, je pro ně vstupenkou do dalšího volebního období. Prezентují se na akcích pořádaných krajem, městem či obvodem, nezapomenou informace obvykle doplněné fotografiemi uveřejňovat na webových stránkách svých stran. Samozřejmostí je také fakt, že účastí na moci činí rozhodnutí, která mají často dlouhodobé účinky, zavazují korporaci i na desítky let dopředu. A to i přesto, že tyto orgány vykonávají zejména fiskální správu^{102 103}. Právě v rámci fiskální správy rozhodují o přijímání a udělování darů a dotací, o pořizování a zcizování majetku, o finančních závazcích, o investičních akcích, přičemž tato rozhodnutí jsou prakticky nevratná.

6. PRŮZKUMY

V rámci zpracování této diplomové práce provedla diplomantka dva průzkumy. První průzkum byl obrácen k politickým stranám a byl zaměřen na získání informací ohledně akcí pořádaných politickými stranami v Plzni pro veřejnost. Sběr dat probíhal prostřednictvím internetové aplikace.

Druhý průzkum byl zacílen na občany a jeho cílem bylo zjistit, jakou mají občané povědomost o akcích pořádaných v Plzni politickými stranami. Sběr dat probíhal prostřednictvím dvou tazatelů v centru Plzně na předem připravený formulář.

6.1 Průzkum zaměřený na politické strany

Diplomantka měla v úmyslu porovnat 4 hodnoty. Vzhledem k tomu, že základní informace uveřejňované jednotlivými stranami se zásadně liší, rozhodla se diplomantka získat informace přímo od jednotlivých stran. Za tím účelem zpracovala jednoduchý dotazník, složený z 5 otázek, všechny měly formu volnou, tedy nebyly nabízeny možnosti odpovědi na výběr.

1. Za kterou politickou stranu/sdružení/hnutí odpovídáte?
2. Kolik členů má vaše politická strana/sdružení/hnutí v Plzni?

¹⁰² Jak uvádí D. Hendrych – jedná se o formu správy veřejných záležitostí, kde orgán veřejné moci nevstupuje do právních vztahů vrchnostensky, ale z pozice rovného partnera (zejména v majetkových záležitostech), tedy veřejná správa vykonávaná formou soukromého práva. In HENDRYCH, Dušan, a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vyd. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 12.

¹⁰³ POZN.: Pro představu čtenáře: V roce 2017 přijalo Zastupitelstvo města Plzně celkem 581 usnesení, z nichž 5 usnesení se týkalo obecně závazných vyhlášek, které jsou projevem vrchnostenské samosprávné činnosti. Zbývajících 576 usnesení Zastupitelstva města Plzně se týkala fiskální správy.

3. Kolik místních sdružení má vaše strana/sdružení/hnutí v Plzni?
4. S jakým rozpočtem hospodařila vaše politická strana/sdružení/hnutí v Plzni v roce 2017?
5. Jaké akce pro veřejnost uspořádala vaše politická strana/sdružení/hnutí v Plzni v roce 2017 a můžete některé z akcí označit jako pravidelné či tradiční?

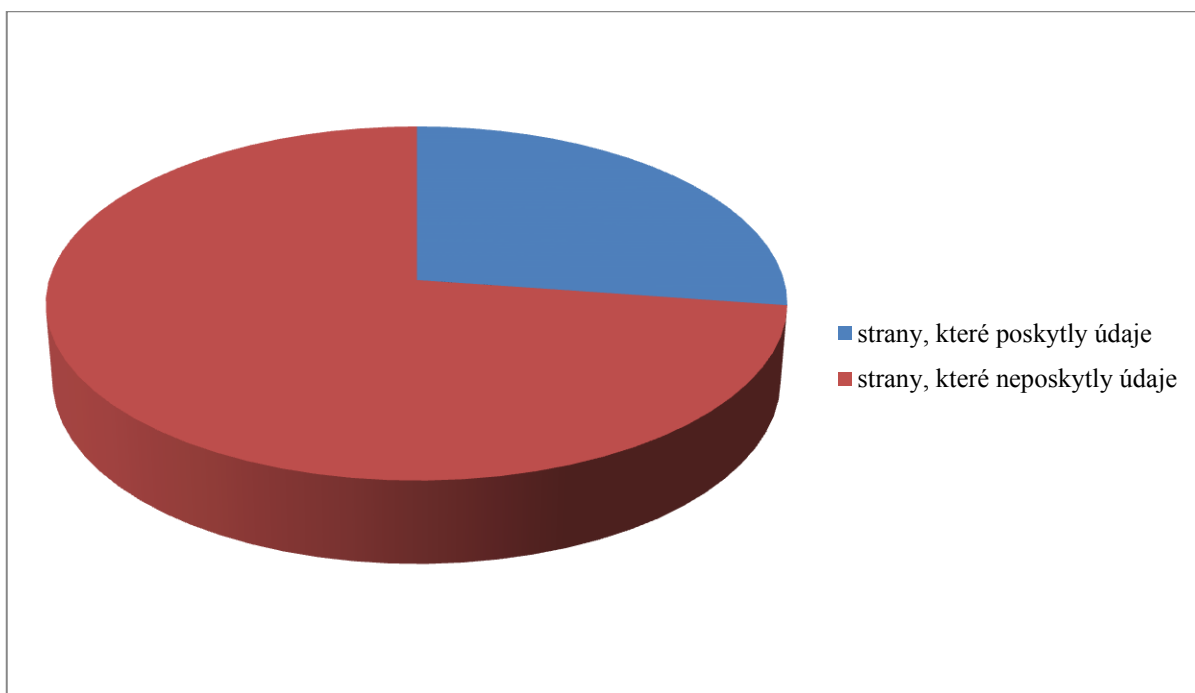
Dotazník byl zpracován prostřednictvím webové aplikace SURVIO - on-line dotazníky zdarma.¹⁰⁴ Dotazník byl pro respondenty přístupný od 5. 3. 2018 do 13. 3. 2018. Prostřednictvím e-mailu byl odkaz se žádostí o poskytnutí podkladů zaslán politickým stranám a hnutím, které mají zastupitele v Zastupitelstvu Plzeňského kraje a v Zastupitelstvu města Plzně. Žádost byla odeslána stranám a hnutím ANO 2011, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM, Občané patrioti, ODS, STAN, SPD, Strana zelených (pozn.: v koalici na kraji), TOP 09. Navíc byla žádost odeslána Pirátům, kteří sice nemají členy ve výše uvedených zastupitelstvech, nicméně s přehledem vyhráli studentské volby do Zastupitelstva Plzeňského kraje v letech 2012 i 2016.¹⁰⁵

Žádost diplomantky o poskytnutí informací se setkala s nezájmem. Z celkem 11 oslovených stran a hnutí jen dva subjekty informace poskytly prostřednictvím dotazníku, konkrétně se jednalo o STAN a o ODS. Na základě e-mailové žádosti dále telefonicky diplomantku kontaktoval dne 12. 3. 2018 pan Pavel Šrámek, předseda místního sdružení Plzeň Pirátů a podklady telefonicky také poskytl. Ostatní strany na žádost nijak nereagovaly, nezaslaly zamítavou odpověď, ani se s diplomantkou jinak nespojily. Vzhledem k tomu, že aplikace, ve které byl dotazník zpracován, umožňuje mimo jiné sledovat návštěvy konkrétního dotazníku, zjistila diplomantka, že ani jeden z dalších oslovených subjektů dotazník neotevřel a ani si jej neprohlédl.

¹⁰⁴ SURVIO. *Moderní dotazníky pomáhají našim uživatelům* [online]. © Copyright 2012 – 2018 Survio. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>

¹⁰⁵ JSNS.cz: *Studentské volby* [online]. © Jeden svět na školách. Člověk v tísni, o. p. s. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.jsns.cz/projekty/studentske-volby/vysledky-studentskych-voleb>

Graf č. 1 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

Tento průzkum diplomantka konala za účelem zjištění údajů s důrazem na akce, které strany pořádají pro občany, které by následně porovнала s lidskými a finančními zdroji jednotlivých stran, a také aby tyto informace porovнала se získanými mandáty v Zastupitelstvu Plzeňského kraje a v Zastupitelstvu města Plzně. Vzhledem k většinové ignoraci dotazovaných subjektů nemůže diplomantka provést srovnání, které bylo cílem, proto pouze konstatuje, že političtí aktéři v Plzni zjevně nejsou nadáni ochotou komunikovat ani se studentkou Západočeské univerzity v Plzni. V krátkém přehledu už spíše pro zajímavost uvádí diplomantka informace, které se jí podařilo získat s tím, že nezískala dostatečné množství kvantitativních dat a tudíž byla znemožněna jejich analýza a smysluplná interpretace. Nelze než konstatovat, že průzkum mezi politickými aktéry ve věci činnosti politických stran v Plzni, do kterého se zapojila necelá třetina oslovených subjektů, skončil neúspěchem.

	STAN*	ODS	Piráti
Počet členů	3	666	13
Počet místních sdružení	0	12	1
Rozpočet za r. 2017	350 000 Kč	500 000 Kč	80 000 Kč
Pořádané akce	pravidelné zahájení kontaktní kampaně před volbami - Rozdávání vinných hroznů	tradiční akce na rozhledně Chlum	tradiční putovní univerzita, tradiční rozdávání Pirátských listů, debata s předsedou, celodenní akce na Pilsnerfestu

* Pozn.: STAN nemá v Plzni žádné místní sdružení, proto ve věci rozpočtu na rok 2017 poskytlo kvalifikovaný odhad finančních prostředků, což na základě předchozí komunikace diplomantka upřednostnila před přesným číslem za celý kraj.

6.2 Průzkum zaměřený na občany

Druhým průzkumem, který diplomantka při zpracování této práce připravila, je průzkum mezi občany, náhodně oslovenými tazateli. Průzkum probíhal ve dnech 28. 2. 2018 a 1. 3. 2018, v čase mezi 12 – 14 hodinou (pozn. Mrazivé počasí) v okolí náměstí T. G. Masaryka v Plzni. Tazatelé byli vybaveni předem připravenými dotazníky a pokyny k jejich vyplnění. Dotazník byl sestrojen tak, aby diplomantka získala informace od náhodně vybraných respondentů ve věci jejich znalosti akcí pořádaných politickými stranami a hnutími. Aby bylo možno získané informace vyhodnocovat, byl sestrojen s cílem získat základní informace o respondentech.

1. Zjištění pohlaví respondenta (prováděli tazatelé pohledem)
2. Zjištění věku respondenta (zjišťovali tazatelé dotazem)
3. Zjištění nejvyššího dosaženého vzdělání respondenta (zjišťovali tazatelé dotazem)
4. Zjištění pracovního vztahu respondenta (zjišťovali tazatelé dotazem s tím, že pokud se respondent označil více možnými variantami, byla ve spolupráci s respondentem vybrána převažující varianta – např. student s brigádou, pracující důchodce, podnikající žena na rodičovské dovolené)
5. Zjištění, zda je respondent z Plzně (pokud ne, předmětem zájmu tazatele byla velikost obce, nikoliv její přesná identifikace)
6. Zjištění, zda je respondent členem politické strany či hnutí, případně které

7. Zjištění, zda respondenti znají akce pořádané politickými stranami (pro členy stran byly otázky odlišně formulované od otázky pro respondenty, kteří nejsou členy žádné strany či hnutí)

Prvních šest dotazů bylo koncipováno jako uzavřené, tedy respondenti vybírali z předem nabízených variant právě jednu možnou. Sedmá otázka byla koncipována jako volná a nebyla nabízena žádná možnost odpovědi k výběru.

Čistopis dotazníku:

DOTAZNÍK: ČINNOST POLITICKÝCH STRAN

Vážená respondentko, vážený respondente,

mé jméno je Regina Divišová a jsem studentkou Právnické fakulty Západočeské Univerzity v Plzni, obor veřejná správa. Do rukou se Vám dostává dotazník, který má sloužit jako podklad pro zpracování méj diplomové práce na téma „Politické strany a jejich činnost na místní a regionální úrovni (v prostředí města Plzně)“. Ráda bych touto cestou získala informace o tom, jakou povědomost mají občané o činnosti politických stran. Proto Vás touto formou žádám o spolupráci tím, že zodpovědně zodpovíte několik otázek, které mi poslouží k průzkumu dané problematiky.

Dotazník je anonymní a bude sloužit jen ke studijním účelům.

Předem děkuji za Váš čas i ochotu.

Regina Divišová

Prosím, odpovědi označte pomocí „X“, děkuji.

Jste žena nebo muž:

Žena Muž

Která z níže uvedených kategorií zahrnuje Váš věk:

Do 30 let Do 40 let Do 50 let Nad 50 let

Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání

- základní
- střední bez maturity
- střední s maturitou
- vyšší odborné
- vysokoškolské

Která z následujících kategorií nejlépe vystihuje Váš pracovní stav?

- zaměstnanec
- OSVČ/podnikatel
- Důchodce
- Student
- Jiné (nezaměstnaný, rodičovská dovolená ...)

Bydlíte v Plzni Pokud ne, kolik obyvatel má přibližně obec, v níž bydlíte

Jste členem politické strany, sdružení, hnutí? Ano Ne

Pokud ano jste ochoten uvést jaké?

Můžete uvést akce, které vaše strana, sdružení, hnutí pořádá pro veřejnost ve vaší obci?

.....
.....
.....

Můžete některé z nich označit za tradiční?

.....
.....

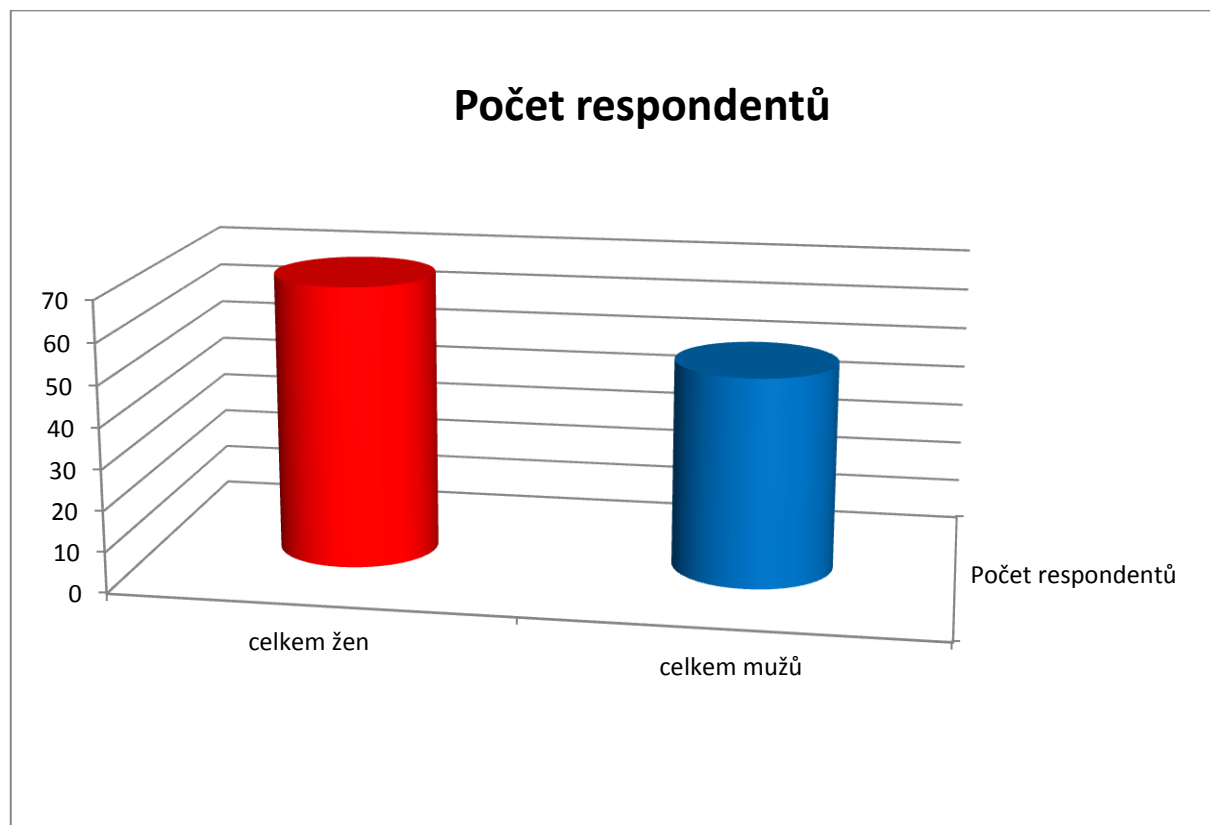
Pokud ne Víte, jaké akce pro veřejnost pořádají jednotlivé strany ve vaší obci?

.....
.....
.....
.....
.....

Děkuji za Váš čas a ochotu!

Tazatelé vedli v průběhu sběru odpovědí informace o oslovených respondentech. Celkem bylo osloveno 234 respondentů, z nichž 120 bylo ochotno na otázky odpovědět a s tazatelem dotazník vyplnit. Následující grafická část zobrazuje odpovědi těchto 120 respondentů.

Graf č. 2 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

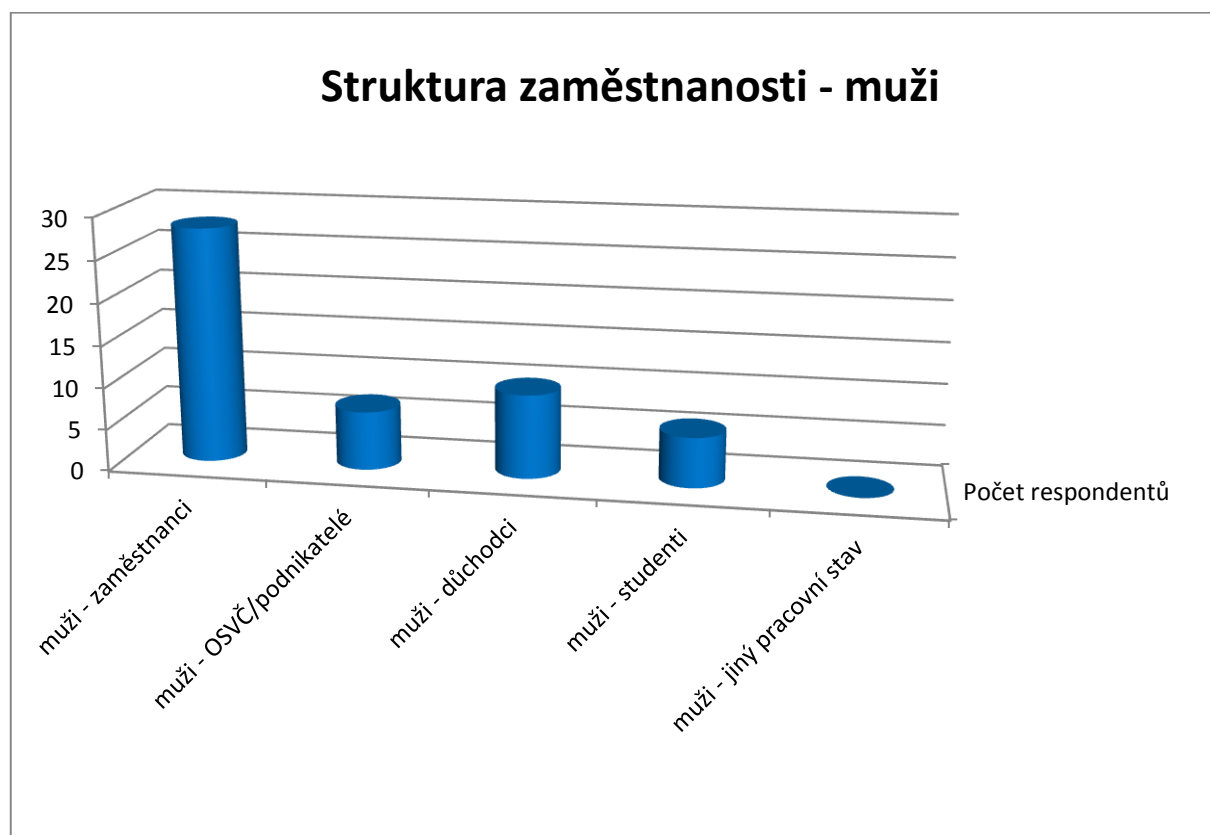
Ze 120 respondentů, kteří byli ochotni odpovědět na dotazy celkem 69 žen a 51 muž. Z toho vyplývá, že ženy byly ochotnější s tazateli hovořit a poskytnout jim v rámci průzkumu odpovědi.

Graf č. 3 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

Z 69 žen, které odpověděly na dotazy, jich bylo nejvíce zaměstnankyň, nejméně pak žen samostatně výdělečně činných nebo podnikatelek. Tento výsledek dle názoru diplomantky odpovídá běžnému vzorku populace.

Graf č. 4 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

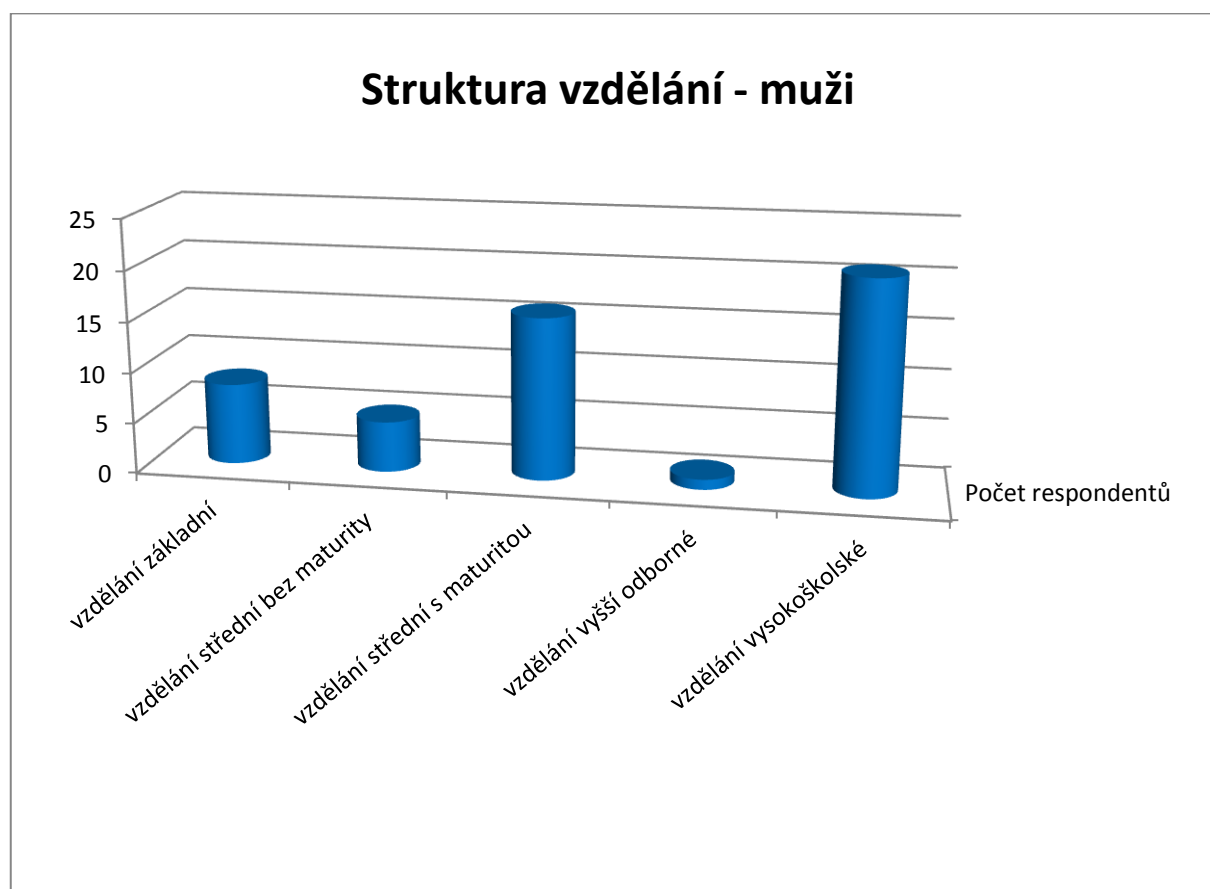
Na dotazy odpovídal 51 muž, nejvíce respondentů bylo zaměstnaných, žádný muž se neidentifikoval se skupinou jiný pracovní stav, tzn, že žádný z respondentů, ochotný odpovídat tazatelům, nebyl např. nezaměstnaný, což už průměru obyvatel neodpovídá.

Graf č. 5 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

Bez ohledu na pracovní stav či věk bylo nejvíce žen, ochotných odpovídat na dotazy, s nejvyšším dosaženým vzděláním střední s maturitou (tento údaj mohou lehce zkreslit odpovědi studentek, které již odmaturovaly, ale ještě nezískaly vysokoškolské vzdělání) a se vzděláním vysokoškolským. Ani tento vzorek respondentek neodpovídá průměru, pro diplomantku však jsou odpovědi více vzdělaných žen zajímavé, a to zejména s ohledem na povědomí o akcích politických stran.

Graf č. 6 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

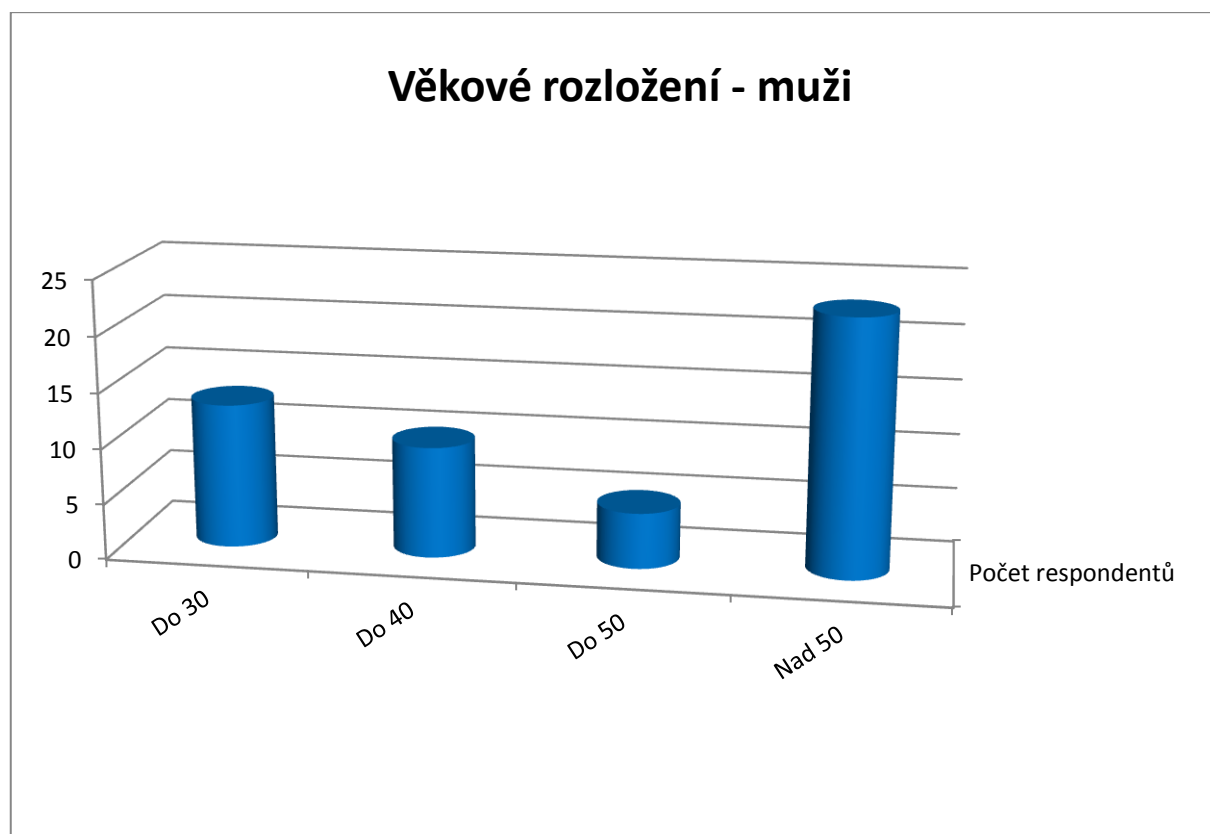
I mezi muži odpovídajícími na dotazy převažovalo stejně jako u žen nejvyšší dosažené vzdělání střední s maturitou (a stejně jako u žen může být výsledek ovlivněn odpověďmi studentů) a vysokoškolské.

Graf č. 7 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

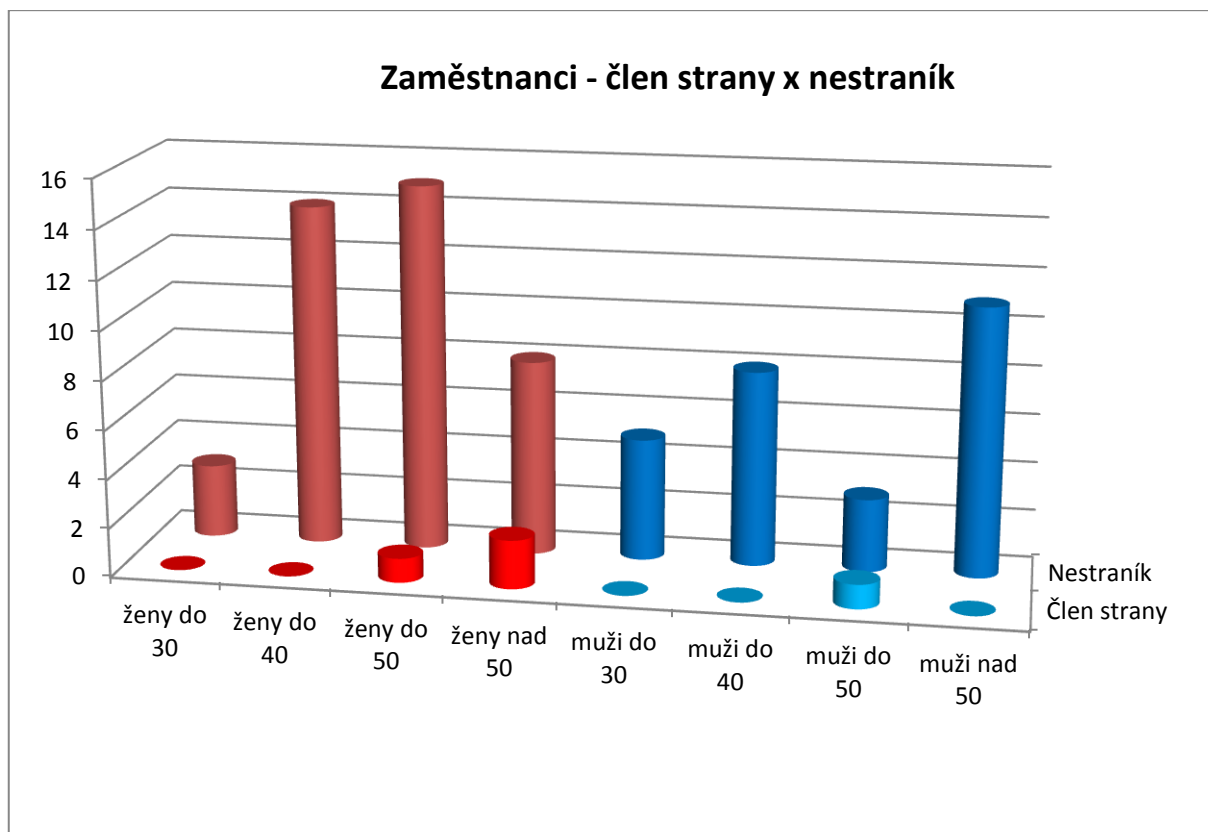
Nejvíce odpovídajících žen bylo z věkových skupin do 30 let a nad 50 let. Tento výsledek mohl být ovlivněn denní dobou, ve které sběr dat probíhal, kdy pracující ženy byly v zaměstnání nebo ve firmě, po městě se pohybovaly obvykle v době obědové přestávky, která je obvykle časově omezena a část lidí v opticky produktivním věku odmítla odpovídat a nedostatek času byl nejčastěji uváděný důvod neochoty účastnit se průzkumu.

Graf č. 8 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

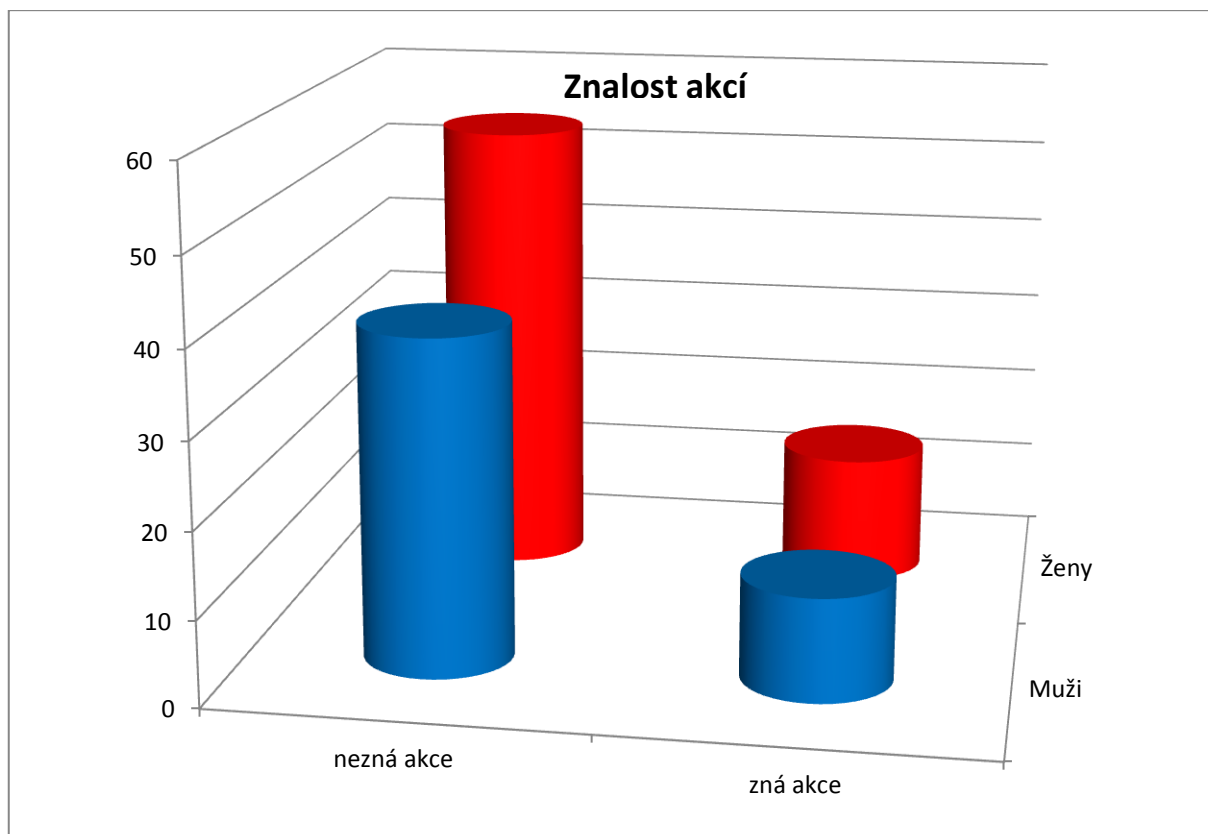
Mezi muži převládli respondenti ve věku nad 50 let, nicméně důvody, které vedly k tomu, že se tazatelům nepodařilo získat více respondentů v produktivním věku, jsou obdobné jako u žen.

Graf č. 9 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

Pro větší srovnání si diplomantka vybrala kategorii respondentů, kteří se označili za zaměstnance, a jsou porovnání dle věku a členství v politické straně. Jak je z grafu patrné, většina zaměstnaných respondentů není členem žádné politické strany. Překvapivě pro diplomantku dopadl sběr dat od žen nad 50 let – členek stran, kterých se do průzkumu zapojilo více, než se dalo předem předpokládat.

Graf č. 10 – Přehled výsledků průzkumu – odpovědi na žádost

Sebraná data respondentů ukazují, že většina jich nezná akce politických stran, a to shodně mezi muži i ženami. Tento výsledek diplomantku nepřekvapil, dal se předem očekávat.

Závěrem diplomantka uvádí, že z celkem 120 respondentů bez ohledu na pohlaví, věk, vzdělání či zaměstnání jich 26 uvedlo, že zná akce pořádané politickými stranami. Z těchto 26 respondentů bylo 7 členů politických stran a hnutí, 19 nestraníků.

Ze 7 straníků 1 sice uvedl akce, o nichž se domníval, že je pořádá jeho strana, nicméně diplomantka tyto odpovědi vyhodnotila jako špatné, protože akce, které tento respondent uvedl, ve skutečnosti pořádá město Plzeň, nikoliv strana jako taková, dále 1 respondent uvedl celou řadu akcí, které jeho strana pořádá, ale jednalo se o respondenta nebydlícího v Plzni a diplomantka nemá možnost tyto informace bezpečně ověřit. 5 respondentů tedy skutečně zná akce, které strana pořádá.

Z 19 kladných odpovědí nestraníků ve věci znalosti akcí pořádaných politickými stranami vyhodnotila diplomantka jen 4 odpovědi jako správné, tedy uvedené akce skutečně pořádají politické strany. V dalších 4 případech se jednalo o respondenty, kteří uvedli, že znají či vnímají jen předvolební akce. Zbývajících 11 respondentů zaměňuje akce pořádané krajem, městem či městskými obvody (případně za podpory města či kraje) za akce pořádané politickými stranami, typicky se opakovala odpověď „oslavý osvobození“, „akce k oslavám vzniku republiky“, „sportovní akce“ či „vánoční trhy“.

Z celkového počtu 120 respondentů jen 9 respondentů skutečně zná akce pořádané politickými stranami. Oproti tomu 11 respondentů zaměnilo akce pořádané jinými subjekty za akce pořádané politickými stranami. Nutno připomenout, jak již bylo řečeno výše, že na těchto akcích se pravidelně představují političtí představitelé kraje či města, případně obou, a tak mohou těžit ze svého postavení i pro svoji politickou stranu.

Absolutní většina respondentů neznala akce, které pořádají politické strany. Při rozhovorech s tazateli projevovali respondenti nepříliš pozitivní emoce a odpověď ve smyslu „nic pro občany nedělají“ byla velmi častá.

7. ZÁVĚR

Lze konstatovat, že politické strany na místní a regionální úrovni vyvíjejí činnost ve třech základních rovinách. Tou první je činnost strany navenek vůči občanům, voličům. Tato aktivita je rozhodně menšinová v porovnání s ostatními činnostmi stran, strany na ni vynakládají minimum potenciálu. Což také vede k tomu, že většina obyvatel neví nic o jejich činnosti a nijak ji nevnímají. Je nutno na tomto místě konstatovat, že ve městě velikosti Plzně značná část obyvatel nepřijde do styku ani s předvolebními kampaněmi, které se odehrávají převážně v centru, a pokud občané v centrální části města nepracují ani nebydlí, nežřídka ani nezjistí, že nějaká kampaň probíhá.

Další formou činnosti je práce uvnitř strany, která se týká zejména řešení směřování strany a personálního řešení zastoupení strany. Personální otázky se uvnitř stran řeší jako zásadní téma a prakticky nepřetržitě. Před volbami se řeší jednotliví kandidáti, po volbách strany řeší rozdělení jednotlivých získaných postů. Pro představu kontinuity této činnosti se sluší na tomto místě připomenout, že od roku 1990 se konají volby do některého z orgánů volby každé 2 roky (Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, Senát Parlamentu České republiky, krajská zastupitelstva a obecní zastupitelstva), od mimořádných voleb poslanců do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2013, dále od přímé volby prezidenta od téhož roku a od vstupu České republiky do Evropské unie roku 2004 (volby do Evropského parlamentu), když volební období prezidenta a poslanců Evropského parlamentu je 5 let, jsou volby téměř každý rok (od roku 2012 jen v roce 2015 žádné volby neproběhly).

Poslední zásadní činností politických stran, především na místní a regionální úrovni, je činnost ve vedení obcí a krajů, pokud se stranám podařilo do zastupitelstev obcí a krajů probojovat. Ve vedení korporací pak poslanci stran prosazují stranické zájmy, které velmi často mají časově dalekosáhlé účinky, protože mohou měnit stav věcí do budoucna i na desítky let. Příkladem budiž zadlužování obcí a krajů, přijímání jiných závazků, vytváření a přijímání strategických plánů, prodej a nákup nemovitého majetku apod. Některé z těchto kroků jsou nevratné nebo jen obtížně zastavitelné, což vede k tomu, že i po změně politického vedení korporace často již není možné některé věci uskutečnit, nebo je to příliš nákladné. Dále logicky strany využívají úspěchů, kterých se povedlo v obci dosáhnout, také akcí, které obec pořádá, využít ve vlastní prospěch. V případě získání mandátů v zastupitelstvu kraje jistě také není pro politické strany nezajímavá částka vyplácená ze státního rozpočtu za mandát.

8. RESUMÉ

It can be stated that the political parties at the local and regional level are operating in three basic levels. The first one represents the party's activities outside to the citizens, voters. This activity is definitely minor in comparison with the other activities of the parties, the parties spend on with this activity the minimum of its potential. Which also leads to the fact that most people do not know about their activities and do not even perceive it. It should be noted here that in the city of Pilsen, a large part of the population does not even come into contact with pre-election campaigns that take place mainly in the center of the city, and if citizens do not work or live in the central part of the city, they often do not even know that any campaign is running.

Another form of activity is intra-party work, which mainly concerns the discussion of party's direction and the personnel representation of the party. Personnel issues are solved within the parties as a fundamental question and almost continuously. Prior to the elections, the individual candidates are the matter, after the elections, the positions to be occupied within the successful parties' candidates. It is worth recalling for an idea of the continuity of this activity that since 1990 elections have been held in one of the bodies of the election every second year (the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic, the Senate of the Parliament of the Czech Republic, regional councils and municipal councils), since extraordinary election of deputies to the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic in 2013, and since the direct election of the President from the same year and the accession of the Czech Republic to the European Union in 2004 (elections to the European Parliament), the term of office of the President and Members of the European Parliament is 5 years, elections have been held every year (since 2012 no elections have been made only in 2015).

The last major activity of the political parties, especially at the local and regional level, is the activity in the leadership of the municipalities and regions, if the parties succeeded in elections of the municipal councils and regions. In corporate governance, the party representatives enforce the party's interests that often have far-reaching effects, as they can change things for years to come, even for decades. For example the debts of municipalities and regions, accepting other commitments, creating and accepting strategic plans, selling and buying real estate, etc. Some of these steps are irreversible or difficult to resist, which leads to the fact that even after a change in the political leadership of a corporation, it is often not

possible to make certain decisions or it is too expensive to do so. Furthermore, logically, the parties use the success that have been achieved in the municipality, and the actions held by the municipality, to use for their own benefit.

9. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČSL – Československá strana lidová

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

KAN – Klub angažovaných nestraníků

KDU-ČSL – Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

KDS – Křesťanská demokratická strana

KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy

LSNS - Liberální strana národně sociální

NK – nezávislý kandidát

ODA – Občanská demokratická aliance

ODS - Občanská demokratická strana

OF – Občanské fórum

OH – Občanské hnutí

Piráti – Česká pirátská strana

SDČR – Senioři České republiky

SD – Svobodní demokraté

SPD – Svoboda a přímá demokracie

SPR-RSČ – Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa

STAN – Starostové a nezávislí

SZ – Strana Zelených

10. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Monografie

BALÍK, S. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4

CABADA, L. a ŠANC, D. *Český stranický systém ve 20. století*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2005. ISBN 80-86898-50-4

GERLOCH, A. *Teorie práva*. 6. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-454-1

GROSPÍČ, J., VEDRAL, J. a PLÍŠEK, M. *Územní samospráva a státní správa*. Praha: Eurounion, 2000. ISBN 80-85858-90-8

HENDRYCH, D. a spol. *Správní právo. Obecná část*. 5. rozšířené vydání. Praha: C.H.Beck, 2003, ISBN 80-7179-671-9

KOPECKÝ, M. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017, ISBN: 978-80-7552-719-6

NOVÁK, M. *Systémy politických stran*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 1997. ISBN 978-80-858-5022-2

NOVÁK, M. *Úvod do studia politiky*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. ISBN 978-80-7419-052-0

REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN: 978-80-247-3006-6

SARTORI, G. *Strany a stranické systémy*. Překlad: Kohoutek, Jiří a Tomáš, Petr. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005. ISBN 80-7325-062-4

VALEŠ, L. *Rok 1989 v Plzni a západních Čechách*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2001. ISBN 80-8647-355-4

VALEŠ, L. *Dějiny politických teorií*. 2. rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-031-4

VODIČKA, K. a CABADA, L. *Politický systém České republiky*. 3. Aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Portál 2011. ISBN 978-80-7367-893-7

Články

BENEŠ, R. *Zastupitelé MO Plzeň 3 odvolali překvapivě místostarostku Jaroslavu Maříkovou, odvolání radního Roberta Kaše se dalo očekávat*. Region pod lupou, zveřejněno 31. ledna 2017. [online]. Copyright 2012 Regionpodlupou.cz. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.regionpodlupou.cz/4820-zastupitele-mo-plzen-3-odvolali-prekvapive-mistostarostku-jaroslavu-marikovou-odvolani-radniho-roberta-kase-se-dalo-ocekavat.xhtml>

Globe24.CZ: *Vítězné hnutí ANO v koalici Plzeňského kraje nezasedne*. [online]. © 2018 INCORP a.s. © ČTK. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://globe24.cz/domov/16718-vitezne-hnuti-ano-v-koalici-plzenskeho-kraje-nezasedne>

JEŽEK, P. NEDVĚD, J. *Primátorem Plzně je Martin Zrzavecký, po 76 letech sociální demokrat*. iDNES.cz, zveřejněno 6. listopadu 2014. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://plzen.idnes.cz/martin-zrzavecky-z-cssd-je-primatorem-plzne-fmk-/plzen-zpravy.aspx?c=A141106_122346_plzen-zpravy_jzk

KORELUS, P. *Novým senátorem je filmař Václav Chaloupek. Vítězství jsem nečekal, řekl*. Plzeňský deník.cz, zveřejněno 15. října 2016. [online]. Copyright © VLTAVA LÁBE MEDIA a.s., 2005 - 2018. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/novym-senatorem-za-obvod-plzen-mesto-je-filmar-vaclav-chaloupek-20161015.html

LEBEDA, T. (2009). *Komunální volby klamou. Krátké zastavení nad problematickými aspekty volebního systému pro obecní zastupitelstva*. Acta Politologica, Vol. 1, No. 3, s. 332-343. ISSN 1803- 8220.

NEDVĚD, J. *Na sloučení obcí řeklo 'ano' málo lidí*. iDNES.cz, zveřejněno 22. listopadu 2002. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/na-sloucení-obcí-řeklo-ano-málo-lidi-děe-/domaci.aspx?c=A021122_143118_domaci_has

NEDVĚD, J. *V Plzni se strany dohodly na koalici. Vítězná ANO jde do opozice.* iDNES.cz, zveřejněno 18. října 2014. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://plzen.idnes.cz/koalice-plzen-primator-zrzavecky-dlv-/plzen-zpravy.aspx?c=A141018_101833_plzen-zpravy_kol

NEDVĚD, J. *Zemřel Petr Otásek, bývalý starosta Křimic a náměstek primátora.* iDNES.cz, zveřejněno 26. ledna 2018. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://plzen.idnes.cz/petr-otasek-namestek-plzenskeho-primatora-starosta-krimic-p4n-/plzen-zpravy.aspx?c=A180126_150059_plzen-zpravy_vb

PETŘÍKOVÁ, P. ŠRÁMKOVÁ, J. *Plzeňskou senátorku porazil autor zvířecích večerníčků Václav Chaloupek.* iDNES.cz, zveřejněno 15. října 2016. [online]. Vydavatelství MAFRA, a. s. © 1999–2018 MAFRA, a. s., a dodavatelé Profimedia, Reuters, ČTK, AP. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z:

https://plzen.idnes.cz/chaloupek-senatni-volby-senat-terelmesova-vitezstvi-pdb-/plzen-zpravy.aspx?c=A161015_145530_plzen-zpravy_pp

Právní předpisy

Ústavní zákon č. 14/1990 Sb. o odvolávání poslanců zastupitelských sborů a volbě nových poslanců národních výborů, ve znění pozdějších předpisů

Ústavní zákon č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, a ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a kterým se zkracuje volební období národních výborů

Zákon č. 367/1990 Sb. o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 424/1991 Sb. o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Listina základních práv a svobod. In Sbirka zákonů, Česká republika. Roč. 1993, částka 1, usnesení předsednictva České národní rady č. 2

Zákon č. 90/1995 Sb. o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Evropská charta místní samosprávy. In Sbíрка zákonů, Česká republika. Roč. 1999, částka 61, sdělení Ministerstva zahraničí České republiky č. 181/1999 Sb.

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 130/2000 Sb. o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 491/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje

Český statistický úřad: *Volby.cz* [online]. © Český statistický úřad, 2018 [cit. 20. 3. 2018].

Dostupné z: <https://www.volby.cz/>

JSNS.cz: *Studentské volby* [online]. © Jeden svět na školách. Člověk v tísni, o. p. s. [cit. 20. 3. 2018].

Dostupné z: <https://www.jsns.cz/projekty/studentske-volby/vysledky-studentskych-voleb>

Magistrát města Plzně: *Po stopách historie města* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 14. 3. 2018].

Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/o-meste/historie-mesta/po-stopach-historie-mesta/po-stopach-historie-mesta.aspx>

Magistrát města Plzně: *Právní předpisy města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015

[cit. 14. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-dokumenty/pravni-predpisy-mesta/pravni-predpisy-statutarniho-mesta-plzne.aspx>

Magistrát města Plzně: *Statut města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018].

Dostupné z: <http://www.plzen.eu/obcan/urad/verejne-dokumenty/statut-mesta/statut-mesta-plzne.aspx>

Magistrát města Plzně: *Usnesení orgánů města Plzně* [online]. Magistrát města Plzně © 2015 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://usneseni.plzen.eu/index.php>

OPLZNI.EU - Webové stránky o historických i současných zajímavostech města Plzně: *Archiv rubriky: Obce, čtvrti, předměstí*. [online]. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://www.oplzni.eu/?cat=68>

Plzeňský kraj: *Usnesení - zastupitelstvo* [online]. Krajský úřad Plzeňského kraje © [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <http://usneseni.kr-plzensky.cz/Vzhled/UsneseniZastupitelstvo.aspx>

SURVIO. *Moderní dotazníky pomáhají našim uživatelům* [online]. © Copyright 2012 – 2018 Survio. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>

SPRÁVA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ MĚSTA PLZNĚ. *Správa GIS*. [online]. Správa informačních technologií města Plzně © 2018 [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: <https://gis.plzen.eu/uzemnisprava/>

Ústavní soud České republiky: *Ústavní soud* [online]. 2015 © Ústavní soud, Joštova 8, Brno, Česká republika [cit. 19. 3. 2018]. Dostupné z: <https://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>

Wikipedie otevřená encyklopedie. *Kraje v Česku*. [online]. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kraje_v_%C4%8Cesku

Jiné prameny

DVOŘÁK, O. Bakalářská práce „*Vnitrostranická demokracie v českých politických stranách*“. Západočeská univerzita v Plzni: *Portál ZČU* [online]. Copyright © 1991 - 2018 UWB Plzeň. Univerzitní 8, Pilsen, Czech Republic. [cit. 20. 3. 2018]. Dostupné z: https://portal.zcu.cz/portal/studium/prohlizeni.html?pc_pagenavigationalstate=H4sIAAAIAAAAGNgYGBkYDM1NjAysxBmZADxOIpLEktSvVMrwTwRXUsjI2NjcyMDYzMLUxNzcxNTS3OgDAMA1nalWzoAAAA*#prohlizeniSearchResult

ZPČ nezávislý deník nová pravda. *Už známe radní*. Plzeň 1990. Nová pravda ročník 1 číslo 278 ze dne 27. 11. 1990. At: Archiv města Plzně, arch. N 20/46 d